

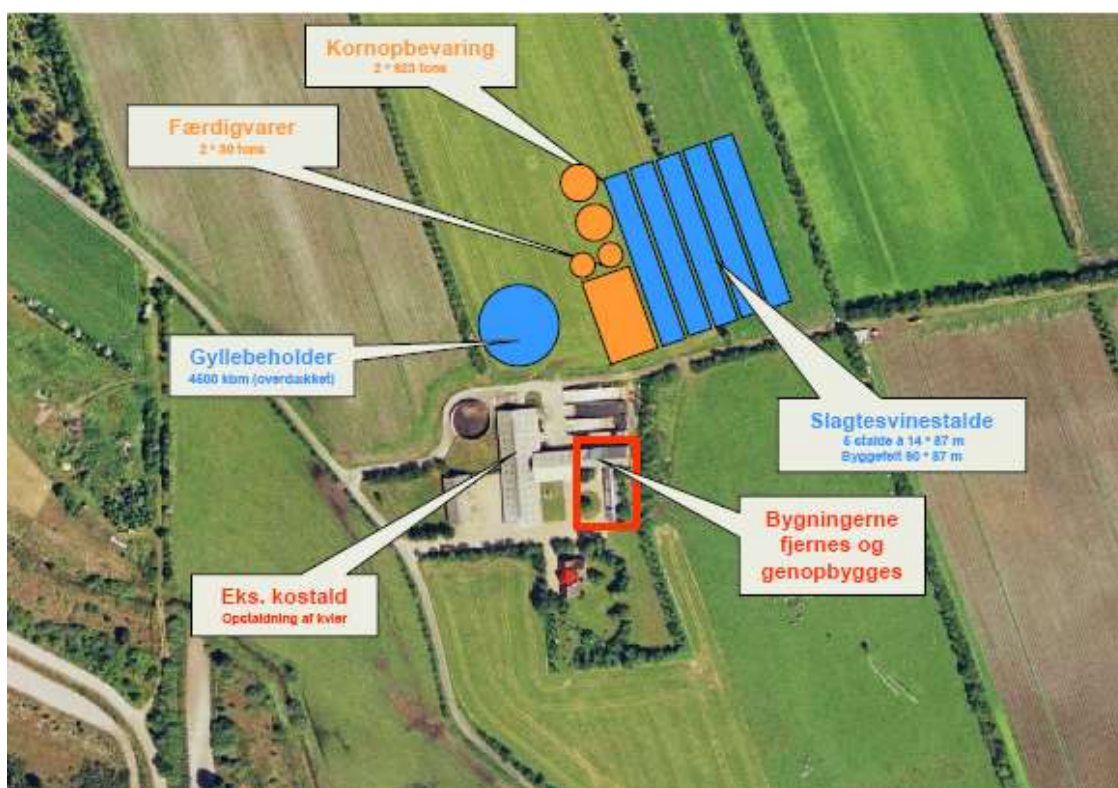
Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Camilla Nielsen
Direkte telefon
99 74 16 92
E-post
Camilla.nielsen@rksk.dk

Dato
20. april 2009
Sagsnummer
2007092113A

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
**Odderskærvej 3
6900 Skjern**

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:
Udarbejdet af:

Økologisk kvæg- og svinebesætning
2 k m.fl., Borris Sønderland, Sdr. Borris
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Lov om
miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Orbicon for Ringkøbing-Skjern Kommune

Stamblad:

Virksomhedens ejer	 Tel.: Mob.:
Virksomhedens miljøkonsulent	Svinerådgivning Vest v/ Heidi B. Wentzlau Birk Centerpark 24, 7400 Herning Tel.: 70 15 12 00 Mob.: 30 70 40 57 hbw@srvest.dk
Virksomhedens adresse og telefonnumre	Kærgård Odderskærvej 3. 6900 Skjern Tel.: 97 36 62 62 Mob.:
Virksomhedens matrikelnumre	Borris Sønderland, Sdr. Borris 19f Borris Sønderland, Sdr. Borris 2k Borris Sønderland, Sdr. Borris 19o Borris Sønderland, Sdr. Borris 2an
Kommune	Ringkøbing – Skjern Kommune
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	/ / 54192
Ejendomsnummer	7600027823
Betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Andre ejendomme	Ansøger er ejer af Odderskærvej 8, der pt. er bortforpagtet.

Oplysninger om husdyrbruget:

Husdyrholdets sammensætning:				
	Nudrift		Ansøgt	
	antal	DE	antal	DE
Malkekøer, tung race	80	94,12	0	
Småkalve, tung race, 0-6 mdr.	5	1,02	0	
Kvier/stude, tung race, 6 mdr.- kælving	5	1,92	113	43,46
Smågrise, 12-30 kg	0	0	7000	31,60
Slagtesvin, 30-110 kg	0	0	6400	208,46
I alt		97,06		283,52

Bygningsmæssig ændring:		
	Nudrift	Ansøgt
	Areal	Areal
Eksisterende kostald	986 m ²	986 m ²
Eksisterende lader	Ca. 1500 m ²	1360 m ²
Nye svinestalde	-	6.090 m ²
(Ny) Foderlade	-	720 m ²
Nye kornsiloer	-	2 x 623 tons
Ny færdigvaresilo	-	2 x 30 tons

Opbevaringslager				
	Nudrift		Ansøgt	
	Kapacitet	Lagerandel i %	Kapacitet	Lagerandel i %
Ny gyllebeholder med teltoverdækning (flydende gødning)	0 m ³	-	4.500 m ³	100
Eksisterende opbevaringsfacilitet	1300 m ³	100	0	sløjfes
I alt	1.300 m³		4.500 m³	

Arealer:		
	Nudrift	Ansøgt
	Areal	Areal
Ejet / forpagtet udbringningsareal	131,47 ha	131,47 ha
Aftalearealer	156,02ha	156,02 ha
Udbringningsareal i alt	287,49ha	287,49 ha
"Rest arealer" (9,44 ha græs og brak samt 4,99 ha skov)		14,43ha

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

Ansøgt drift	Max Kg N/år	Max Kg P/år	Antal DE
Tilført gødningsmængde	0	0	0
Total produceret gødningsmængde	26.351,16	5.266,86	283,52
Afsat gødningsmængde ved afgræsning udenfor udbringningsarealerne.	0	0	0
Afsat gødningsmængde ved græsning indenfor udbringningsarealerne	2.061,75	401,24	21,73
<u>Afsat til aftalearealer:</u>			
• Skjernvej 117	4204,00	859,00	45,20
• V. Marupvej 1	2288,00	468,00	24,60
• Odderskærvej 8	2837,00	580,00	30,50
Afsat til aftalearealer i alt	9.329,00	1.907,00	100,30
Gødningsmængder til egne/forpagtede arealer	17.022,16	3.359,86	183,22

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	4
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE.....	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ.....	7
1.2 AFGØRELSEN	9
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
2.1 Generelt.....	10
2.2 Uheld og risici.....	10
2.3 Årsproduktion.....	10
2.4 Staldanlæg.....	11
2.5 Opbevaringsanlæg generelt / ny gyllebeholder.....	11
2.6 Gyllehåndtering.....	12
2.7 Transport.....	12
2.8 Håndtering af marksprøjte.....	12
2.9 Spildevand.....	13
2.10 Oplag af olie og medicin	13
2.11 Affald.....	13
2.12 Skadedyr.....	13
2.13 Lugt	13
2.14 Støjkluder	14
2.15 Lys	14
2.16 Støv.....	14
2.17 Arealer	14
2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi.....	15
2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	15
2.20 Ophør	15
3. FORMALIA	16
3.1 LOVGRUNDLAG.....	16
3.2 OFFENTLIGHED	16
3.3 KLAGEVEJLEDNING.....	16
3.4 UDNYTTELSE	17
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	19
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	19
1.2 OPLYSNINGER OMKRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	20
1.2.1 Bygninger.....	20
1.2.2 Afstandskrav.....	20
1.2.3 Landskabelige hensyn.....	21
1.2.4 Energi.....	21
1.2.5 Vand.....	21
1.2.6 Affald	21
1.2.7 Spildevand.....	22
1.2.8 Transport	22
1.2.9 Støjkluder.....	23
1.2.10 Risici.....	23
1.2.11 Skadedyr	23
1.2.12 Olie og kemikalier	24
1.2.13 Ensilage- og foderopbevaring.....	24
1.2.14 Opbevaringsanlæg og kapacitet.....	24
1.2.15 Opgørelse over produktion og opbevaringskapacitet.....	25
1.2.16 Lysforhold.....	25
1.2.17 Foranstaltninger ved ophør.....	25
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING.....	26
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	32

1.5 BEREKNINGER PÅ ANLÆG	34
1.6 OPLYSNINGER OMKRING AREALER.....	36
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	39
1.8 BEREKNINGER PÅ AREALER	41
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	42
2.0 BEGRUNDELSE FOR VALGTE STALDSYSTEM I ANSØGNINGSSYSTEMET	43
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	44
2.1 BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSEN	44
2.2 HUSDYRBRUGETS ANSØGTE ANLÆG OG UDBRINGNINGSAREAL	44
2.3 GENERELLE AFSTANDSKRAV	46
2.4 AMMONIAK.....	46
2.5 LUGT.....	47
2.6 FOSFOR	48
2.7 NITRAT	49
2.8 NATUR	50
2.9 LANDSKABELIGE VÆRDIER / INTERESSEOMRÅDE	52
2.10 KULTURMILJØ.....	52
2.11 TIL- OG FRAKØRSEL TIL VIRKSOMHEDEN	53
2.12 EGENKONTROL	53
2.13 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)/RENERE TEKNOLOGI.....	53
2.14 ALTERNATIVE LØSNINGER	54
2.15 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING	54
2.16 KONKLUSION	54
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:.....	56
BEREDSKABSPLAN	56
KOMPOST TIL MARKSTAK	56
STØJ.....	56
BILAG 4. SITUATIONSPLAN, SAMLEDE ANLÆG	57
BILAG 5A. SKITSE NYE STALDE.....	58
BILAG 5B. SKITSE NYE STALDE	59
BILAG 5C. SKITSE NYE STALDE.....	60
Bilag 6. Udbringningsareal,.....	61
Bilag 7. Rest arealer samt transportveje.....	62
Bilag 8. Udbringningsarealer, Natur	63
Bilag 9. Bufferzoneafstande omkring anlægget.....	64
Bilag 10. Udbringningsarealer, potentielle fosforklasser.....	65
Bilag 11. Udbringningsarealer, Nitratklasser	66
Bilag 12. Udbringningsarealer, Grundvand	67
Bilag 13. Udbringningsarealer, Kulturmiljø	68
Bilag 14: Udtalelse fra Herning Kommune.....	69
Bilag 15: Naturareal med fejlregistrering.....	72
Bilag 16: Udtalelse fra besigtigelse af fejlregistret naturareal.....	73

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 21. August 2007 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbrug for mere end 250 DE i malkekvæg, svinehold med smågrise og slagtesvin. Udvidelsen af husdyrbruget omfatter også opførelse af nyt staldanlæg og gyllebeholder m.m.

Kort resumé

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningen overholdt. Placeringsmæssigt er anlægget derfor ikke vurderet til at give væsentlige gener for omgivelserne, eller væsentlig risiko for forurening.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager (dog med visse modifikationer jf. lovgivningen) i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. I henhold til lovgivningen er økologiske svineproduktioner friholdt for reduktionskravet. Reduktionskravet for husdyrbrugets kvier/stude er 15%.

Husdyrbruget overholder reduktionskravet.

Husdyrbruget ligger ca. 320 m fra et hedeområde der er omfattet af §7 i loven. Merdepositionen med ammoniak må højeste være 0,7 kgN/ha/år på hedeområdet. Ifølge depositionsregninger er merdepositionen i det nærmeste punkt fra anlægget 0,56 kgN/ha/år.

På baggrund af, at afskæringskriteriet for § 7 området er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil have væsentlig virkning på naturtyper, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller de bestande af vilde planter, dyr og deres levesteder som områderne er udpeget på baggrund af. Det vurderes, at generelle bestemmelser tilgodeser beskyttelsen af øvrige beskyttede naturtyper (§ 3-områder) i området.

Fosfor

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånér 12 grader eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer.

Udbringningsarealerne er beliggende i opland til Natura 2000-område (Ringkøbing Fjord), som er overbelastet med fosfor. Udbringningsarealerne er beliggende i p-klasse 0 eller p-klasse II. Kravet om fosforoverskud på bedriften er overholdt ifølge ansøgningen.

Nogle af aftalearealerne er også beliggende i p-klasse II. Der er indsendt særskilt ansøgning for disse aftalearealer, jf. lovens § 16.

Nitrat, overfladevand

Ingen af de ejede/forpagtede udbringningsarealer ligger i nitratklasse 1, 2 og 3. Beskyttelsesniveauet for nitrat er derfor de generelle harmoniregler, som er overholdt.

Nogle af aftalearealerne er beliggende i nitratklasse 2. Der er indsendt særskilt ansøgning for disse aftalearealer, jf. lovens § 16.

Nitrat, grundvand

Ingen af udbringningsarealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, hvor der stilles skærpede krav til nitratudvaskningen fra rodzonen.

Indvindingsboringer

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til Miljøbeskyttelsesloven § 22 stk. 1, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, hvorpå der er indvindingsboringer, jf. bilag 6.

Der skal omkring borestedet ved ikke-almene vandforsyninger etableres et fredningsbælte på mindst 5 meter og ved almene vandforsyninger skal der etableres et fredningsbælte på mindst 10 meter.

Vandløb

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til bekendtgørelse nr. 789 af 21. juni 2007 af lov om vandløb § 69 stk. 1, gælder følgende for husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til beskyttede vandløb, jf. bilag 8.

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på mindst 2 meter fra vandløbet.*

Lugt

Lugtgeneafstanden for husdyrbruget er beregnet til hhv. ca. 217 meter (enkelt bolig), ca. 473 meter (samlet bebyggelse) og ca. 631 meter (byzone).

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande til enkelt bolig hhv. ca. 450 m. Afstanden til den nærmeste samlet bebyggelse og byzone er hhv. ca. 3,2 km og ca. 3,8 km. Alle geneafstande er dermed overholdt.

Arealer

Aftalearealerne på V. Marupvej 1 ligger i nitratklasse II og P-klasse II. Aftalearealerne på V. Marupvej 1 kan som følge heraf ikke godkendes efter §12 i lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter §16 i samme lov. Der skal derfor udarbejdes særskilte §16-arealgodkendelse af samtlige arealer, som hører under ejendommen V. Marupvej 1.

Udtalelse Herning Kommune

Nogle af husdyrbrugets arealer ligger i Herning Kommune, og Herning Kommune har derfor i henhold til §21 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug haft arealerne i høring.

Herning Kommune ønsker, at det stilles som vilkår, at der ikke må placeres markstakke på husdyrbrugets arealer beliggende i Herning Kommune, samt at hvis mark 36-0 skal indgå i driften, skal der etableres 10m dyrkningsfrie bræmmer omkring vandhullet på dette areal. Endelige ønsker Herning Kommune, at mark 40-0 skal ligge i vedvarende græs (K13). Hele Herning Kommunes udtalelse kan ses på bilag 14.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Odderskærvej 3, 6900 Skjern på matr.nr. 19f, m.fl., Borris Sønderland, Borris. Afgørelsen meddeles i medfør af §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende arealer (med undtagelse af aftalearealerne på V. Marupvej 1, 6900 Skjern) og omfatter en udvidelse og ændring i det økologiske husdyrhold fra 97,06 DE i kvæg til 113 kvier/stude (6-28 mdr., tung race), 7000 smågrise (12-30 kg) og 6400 slagtesvin (30-110 kg) i alt svarende til 283,52 DE samt opførelse af 5 svinestalde på i alt 6090 m², en gyllebeholder på 4500 m³ med teltoverdækning, en lade på 1360 m², en foderlade på 720 m², 2 kornsiloer til hver 623 tons samt 2 færdigvaresiloer til hver 30 tons.

Miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af ansøgning version 8 med beregningsgrundlag 01-2007 (1.42), godkendelsen af husdyrbrugets arealer sker dog på baggrund af beregningsgrundlag 01-2009 (5.2)*.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Odderskærvej 3 meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

(*: på grund af problemer i IT-ansøgningssystemet, er beregningerne for husdyrbrugets arealer sket i en særskilt ansøgning.)

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 3½ år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at eventuelt ansøgt byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 3½ år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 3) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig skal meddeles til kommunen inden eller lige umiddelbart efter ændringen.
- 5) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 6) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 7) Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, jf. bilag 3.
- 8) Beredskabsplanen/driftsforskriften skal indsendes til tilsynsmyndighedens accept senest 2 måneder efter, at miljøgodkendelsen er givet, dvs. **senest 15. juni 2009**.

2.3 Årsproduktion

- 9) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 10) Miljøgodkendelsen omfatter et økologisk dyrehold bestående af 113 kvier/stude (6-28 mdr., tung race), 7000 smågrise (12-30 kg) og 6400 slagtesvin (30-110 kg) i alt svarende til 283,52 DE (43,46 DE i kvæg og 240,06 DE i svin). Det tillades, at fordelingen mellem smågrise og slagtesvin må variere med 10 % inden for de 240,06 DE.
- 11) Kvierne/studene skal være udegående indenfor udbringningsarealet minimum 6mdr./år.

2.4 Staldanlæg

- 12) I den ene af de 5 nye svinestalde skal der etableres gyllekøling med en effekt på minimum 20 % ammoniakreduktion.
- 13) I gyllekølingsanlægget skal der være en timertæller på varmepumpen. Anlægget skal køre året rundt, dvs., at driftstiden på varmepumpen skal være mindst 6500 timer pr. år.

2.5 Opbevaringsanlæg generelt / ny gyllebeholder

Der skal gøres opmærksom på, at **15. september 2008** trådte følgende i kraft jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- spjæld eller lignende forbindelse mellem fortank og lagertank er ikke længere tilladt, hvis gyllebeholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- evt. pumperør skal sikres, så gyllen ikke kan pumpes ud, når pumpen ikke anvendes eller ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør.
- evt. pumpe skal være forsynet med en timer, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen end det, der svarer til en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, fx ved manuel overvågning.
- evt. pumpe skal forsynes med en afbryder, der sikrer, at pumpen ikke kan igangsættes utilsigtet. Eldrevne pumper skal afbrydes ved hovedtavlen, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under låste forhold.

Fast gødning

- 14) I markstak skal dybstrøelse være kompostlignende (se bilag 3). Markstakke skal etableres og overdækkes efter til enhver tid gældende regler herom.
- 15) Der må ikke placeres markstakke på udbringningsarealerne beliggende i Herning Kommune.
- 16) I Ringkøbing-Skjern Kommune må der ikke placeres markstakke på udbringningsarealer inden for 300 m fra de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturområder (se bilag 8).

Kompost- og ensilageopbevaring

- 17) Kompost i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 18) Ensilage i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 19) Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 20) Den gamle gyllebeholder må kun anvendes til opbevaring af regnvand fra ensilageplads og vaskevand fra vaskeplads.
- 21) Den nye gyllebeholder skal have fast overdækning i form af teltoverdækning. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes.
- 22) Skader på teltoverdækningen skal reparerer, så overdækningen er helt tæt.

- 23) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.
- 24) Omkring den nye gyllebeholder skal der etableres en barriere i form af terrænjusteringer, så gylle svarende til minimum indholdet af en gyllevogn (mindst 25 m³) kan opsamles inden for barrieren.

Overskudsjord fra udgravning af gyllebeholder eller staldanlæg kan eks. anvendes.

- 25) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en påfyldning. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfylgende vogn eller lign., der har returløb til tanken.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

- 26) Der skal senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse (eller alternativt det førstkomende efterår) plantes slørende beplantning omkring beholderen i en afstand af ca. 10 m fra beholderens kant. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.
- 27) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 28) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

2.6 Gyllehåndtering

- 29) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

Der skal gøres opmærksom på, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker på arealer, som ligger inden for 1000 m til de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturområder skal ske ved nedfældning. Bilag 8 angiver naturområder omfattet af §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

2.7 Transport

- 30) Såfremt at transport af husdyrgødning foregår i gennem Skjern by eller Sdr. Felding by skal husdyrgødningen transporteres i lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke, og fast husdyrgødning skal overdækkes.
- 31) Transport af husdyrgødning i gennem Skjern by eller Sdr. Felding by må kun ske på hverdage inden for normal arbejdstid (7.00 - 18.00) af hensyn til de omkringboende.

2.8 Håndtering af marksprøjte

- 32) Påfyldning og rengøring af marksprøjte skal ske på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
- 33) Vandforsyningen til sprøjteudstyr må ikke have fysisk kontakt med sprøjtevæske og beholder til sprøjtevæske.

2.9 Spildevand

- 34) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder eller alternativt ske i marken.

2.10 Oplag af olie og medicin

- 35) Opbevaring af brændstof / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder og opbevares således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 36) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 37) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 38) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.11 Affald

- 39) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativer.
- 40) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container eller under kadaverkappe eller lignende. Affald skal placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejvende dyr.

2.12 Skadedyr

- 41) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 42) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.13 Lugt

- 43) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.14 Støjkilder

- 44) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag Kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 45) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 46) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Lys

- 47) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 48) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.16 Støv

- 49) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 50) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.17 Arealer

- 51) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes/afsættes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 6. På de ejede/forpagtede udbringningsarealer må der i alt maksimalt udbringes/afsættes svarende 1,4 DE/ha.
- 52) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 648 af 18. juni 2007). Kommunen vurderer herefter, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.
- 53) Husdyrbrugets mark nr. 40-0 beliggende i Herning Kommune (se bilag 6) skal ligge i vedvarende græs (K13). Ønskes driften af mark 40-0 ændret, skal det anmeldes og godkendes af Kommunen. Arealet må omlægges som hidtidigt med græs, dvs. hvert 5. år.

- 54) Husdyrbrugets mark nr. 40-0 (vedvarende græsareal) må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.
- 55) Husdyrbrugets arealer må ikke tilføres handelsgødning.
- 56) Hvis husdyrbrugets mark 36-0 skal anvendes til udbringningsareal/dyrket mark, skal der etableres en 10 m dyrkningsfri bræmme omkring vandhullet på mark 36-0.
- 57) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 58) Al anvendelse i markdriften af spildevandslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndighed.

Der gøres opmærksom på, at anvendelse af anden organisk gødning skal indgå i gødningsregnskabet og i øvrigt ske i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen) BEK nr. 1650 af 13. december 2006.

2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 59) Ved fremtidig ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 60) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 61) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition til naturarealer, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

2.20 Ophør

- 62) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet af kommunen godkendt formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 648 af 18. juni 2007.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 749 af 21. juni 2007
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1634 af 13. december 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav, nr. 1152 af 23. november 2006.
- Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler, nr. 533 af 18. juni 2003.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 724 af 1. juli 2008.

3.2 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 21. februar 2009 til den 6. april 2009, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 22. og 23. april 2009 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 20. maj 2009.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3½ år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2017.

På Teknisk Udvalgs vegne

Anne-Marie Svendsen
Faglig Koordinator
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Camilla Nielsen
Miljømedarbejder
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

- Svinerådgivning Vest, konsulent Heidi B. Wentzlau, e-mail: hbw@srvest.dk
- Herning Kommune, miljømedarbejder Louise Lindegaard Weinreich, e-mail: MYNLL@herning.dk

Ejer af forpagtede arealer/ aftalearealer

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Svinerådgivning Vest, konsulent Heidi B. Wentzlau, e-mail: hbw@srvest.dk
- Herning Kommune, miljømedarbejder Louise Lindegaard Weinreich, e-mail: MYNLL@herning.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnæsøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé for Ringkøbing-Skjern Kommune, v/ Hans Henrik Danielsen, Skovvænget 3, 6880 Tarm
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, Rindum, 6950 Ringkøbing, e-mail: post@rin.mim.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1. Miljøreddegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

1.1 Ikke teknisk resumé

Husdyrbruget ligger på ejendommen matr.nr. 2 k, m.fl., Borris Sønderland, Sdr. Borris beliggende på adressen Odderskærvej 3, 6900 Skjern. Husdyrbruget ligger i det åbne land. Den nærmeste beboelse uden landbrugspligt ligger i en afstand af ca. 425 meter nord vest for nærmeste stald.

Der har ikke tidligere været meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget. Husdyrbruget har på tidspunktet for ansøgning om miljøgodkendelse en kvægbesætning på 80 årskøer, 5 småkalve (0-6 mdr.) samt 5 kvier/stude (6 mdr.-kælvning) alle i tung race, svarende til 97,06 DE.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget og dets arealer med undtagelse af aftalearealerne på V. Marupvej 1. Med godkendelsen kan dyreholdet udvides til i alt 283,52 DE bestående af 240,06 DE svin og 43,46 DE kvæg. Årsproduktion af svin fordeler sig på 6400 slagtesvin (30-110 kg) svarende til 208,46 DE og 7000 smågrise (7,2-30kg) svarende til 31,60 DE. Kvægholdet består af 113 kvier/stude (6-28 mdr.).

Der etableres gyllekøling i den ene af de fem nye svinestalde.

Husdyrbruget har 131,47 ha udbringningsareal, som er ejet/forpagtet og 156,02 ha aftalearealer. I forbindelse med miljøgodkendelsen opføres der nye svinestalde, ny gyllebeholder, nye lader samt nye siloer. Husdyrtætheden på husdyrbruget er 1,4 DE/ha.

I forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget beregninger af det ansøgte projekts miljømæssige konsekvenser. Resultatet af beregningerne for anlægget er angivet i afsnit 1.5 og resultatet for arealerne i afsnit 1.8.

Datoer og beskrivelse af datoer

Byggeriet forventes opstartet så snart miljøgodkendelsen foreligger

Biaktiviteter

Ingen

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

1.2.1 Bygninger

Bedriften er beliggende på Odderskærvej 3, 6900 Skjern. Et oversigtskort over bedriftens staldanlæg og opbevaringsanlæg ses på bilag 4. Skitser over de stalde kan ses på bilag 5.

Fakta om bygningsmæssige ændringer:

	Eksisterende staldanlæg	Nye staldanlæg
Grundplan (m ²)	986	6.090
Bygningshøjde (m)	7,0 m	Stalde, 6,0 m; foderlade 8,5 m. Kornsiloe 10,1 m
Taghældning (grader)	Ca. 20	Rundbuehaller(stalde og ny foderlade)/ 20° (lade)
Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader	Røde sten med tagdækning i eternit.	Stalde og ny foderlade: Rundbuehaller, lys grå sider rødt eller sort tag

Eventuel afskærmende beplantningsbredde og valg af træart	Der etableres afskærmende beplantning ved ny gyllebeholder, mod Odderskærvej, 2*2 rækker løvtræer. Nye stalde placeres mellem etablerede læhegn.
Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger og anlæg	Der er etableret alm. udendørsbelysning ved befæstede arealer.

Der etableres smågrise- og slagtesvinestalde på marken nord for ejendommens eksisterende bygningsmasse. Stalden planlægges etableret som rundbuehaller med overdækkede udearealer langs begge facader. Farvevalget er lys grå sider (under ventilation) og rødt eller sort tag. Der etableres gyllekøling i den ene af de fem nye svinestalde.

Ny foderlade: Rundbuehal, lyse grå sider og rødt eller sort tag.

Der etableres i tilknytning til stalden 2 siloe til opbevaring af korn. Siloerne får en diameter på 14,6 m, totalhøjde 10,1 m med et rumindhold på 623 tons pr. stk.

Desuden to færdigvaresiloer med en diameter på 3 m og en højde på 10 m.

Der etableres en ny gyllebeholder til den nye svineproduktion på 4500 m³. Beholderen overdækkes og skærmes imod Odderskærvej med beplantning.

Kvægbesætningen.

Den ansøgte produktion kræver ingen ændringer i de bestående stalde.

Al gylle opbevares fremover i den nye beholder. Den eksisterende gyllebeholder må kun anvendes til opbevaring af regnvand fra ensilageplads og vaskevand fra vaskeplads.

Resterende bygningsmasse.

Ejer ønsker at fjerne 2 ældre ladebygninger ved gårdspladsen. Bygningerne erstattes af 2 nye, der placeres samme sted. De to bygninger bygges sammen og den ene bliver 12m * 25m (300 kvm) mens den anden bliver 20m * 53 m (1060 kvm). De nye bygninger opføres i røde sten med tagdækning i eternit svarende til de resterende bygninger ved gårdspladsen. Bygningerne skal anvendes som lade og oplagsplads.

1.2.2 Afstandskrav

De generelle afstandskrav (§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) er overholdt i forhold til husdyrbrugets anlæg. Evt. markstakke udgør også en del af husdyrbrugets anlæg og skal derfor også overholde afstandskravene.

Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	> 50 m
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	> 50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 25 m
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	> 15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	> 15 m
Naboskel	> 30 m
Nabobeboelse	> 50 m

1.2.3 Landskabelige hensyn

Der er ingen fortidsminder eller fredede områder ved eller i nærheden af bedriften. Bedriften ligger dog i område udpeget som kulturmiljø. De nye anlæg ligger udenfor byggeskyttelseslinier. Ejendommen er beliggende 150 m nord for Natura 2000 området Borris Hede. En del af udspretningsarealerne støder op til dette Natura 2000 område. Ejendommen er beliggende i et område med almindelige drikkevandsinteresser.

1.2.4 Energi

Husdyrbrugets samlede energiforbrug:

	Nudrift	Ansøgt
Årligt elforbrug	Ca. 100.000 kwh	Ca. 160.000 kWh
Årligt olieforbrug	Ca 3.200 l	Ca. som i nudrift
Årlig egenproduktion af energi	Ingen	Ingen

Der er i økologisk produktion ikke mange energikrævende funktioner, da det ikke er muligt at bruge mekanisk ventilation. Ejendommen har, udover energi til lys, fodringsanlæg, korntørring, gyllekøling og vandingsmaskiner, ikke noget energibehov. Der etableres natbelysning i alle stalde for at nedsætte strømforbrug til lys.

1.2.5 Vand

Husdyrbrugets samlede vandforbrug:

	Nudrift	Ansøgt
Årligt vandforbrug	Ca. 3.670 m ³	Ca. 5.870 m ³

Lovpligtig overbrusning til smågrise og slagtesvin er tids- og temperaturstyret. Der etableres iblødsætningsanlæg i alle nye stalde, -dette reducerer vandforbruget ved vask. Overalt i de nye stalde opsættes vandbesparende drikkekopper, i stedet for de traditionelle drikkenipler.

1.2.6 Affald

Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald.

Døde dyr:

Opbevaring	Overdækket.
Maksimal mængde/hyppighed for afhentning	Der afhentes som gennemsnit døde dyr hver 2. Dag.
Bortskaffelse	Til DAKA
Placering af evt. oplagringsplads og afhentningsplads	Ved indkørsel mod Odderskærvej.

Fast affald:

Art	Mængde/hyppighed	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, plast, tomme dunke, jern og glas mm.	-	-	Genbrugsplads.

Affaldet håndteres, sorteres, opbevares og bortskaffes efter Ringkøbing-Skjern Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Olie- og kemikalieaffald:

Bortskaffelse af olie og kemikalier, herunder emballage bliver foretaget når det er nødvendigt, og afleveres på den kommunale genbrugsplads.

Der anvendes og opbevares ikke kemikalier i den økologiske markdrift.

Al olie opbevares i tromler på fast og tæt underlag.

Klinisk risikoaffald, som kanyler, hætteglas etc. Opbevares i spand og afleveres til kommunens affaldsordning/privat affaldsordning.

1.2.7 Spildevand

Der er ikke processpildevand fra svineproduktionen.

Anslået årlig mængde vaskevand fra produktionen: 350 m³.

Anslået årligt drikkevandsspild: 635 m³.

Der forefindes ikke sanitære tilslutninger i forbindelse med produktionsanlægget.

Vaske- og rengøringsvand fra produktionen samt drikkevandsspild ledes til gyllebeholder.

Anslået mængde 985 m³. Vask af maskiner og transportvogne sker på en gammel ensilagesilo som ikke mere er i brug til foder. Afløb til eks. gylletank

1.2.8 Transport

Transport til og fra ejendommen udgøres for størstedelen af afhentning af mælk (ca. hver 2. dag), men der transporteres også foder, husdyrgødning, dyr og olie.

	Nudrift		Ansøgt	
	Transportform	Antal gange/år	Transportform	Antal gange/år
Udkørsel af gylle	Traktor	80	Traktor	80
Transport til eksterne lagertanke	Traktor/lastbil	15	Traktor/lastbil	95
Afhentning af mælk	Lastbil	365	Lastbil	0
Ind- og udlevering af dyr	Lastbil	24	Lastbil	121
Foder	Traktor/Lastbil	12	Traktor/Lastbil	25
Levering af brændstof	Lastbil	12	Lastbil	12

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle/gødning, eget korn, kemikalier o. lign jf. kørselsveje på bilag 7.

Antallet af transportere falder fra 508 til 333 om året.

1.2.9 Støjklider

Støj kan forekomme fra korntørring, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjklider: Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet mht. transporter og forekomsten af støv og støj følgelig være højere end den øvrige del af året.

Til daglig vil der være begrænset støj fra foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter. Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimer.

1.2.10 Risici

Beskrivelse af mulige driftsforstyrrelser eller uheld som kan medføre en væsentlig forurening:

Mulige uheld	▪ Udslip af store mængder flydende husdyrgødning.
Minimering af risiko for uheld	▪ Al overpumpning af gylle sker på betonstøbt læsseplads. Pladsen er indrettet således at evt. overløb ledes retur til gyllebeholder. Alternativt anvendes selvfyldende vogn med returløb til tanken. ▪ Pumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn skal foregå under overvågning. ▪ Alle gyllebeholdere kontrolleres og godkendes hvert 10. år af uvidlig kontrollant. ▪ Omfangsdræn v. ny beholder ledes til brønd som løbende kontrolleres af ejer.
Minimering af gene og forurening ved uheld	▪ Ved uheld med et ikke uvæsentligt udslip af gylle, skal Ringkøbing-Skjern Kommune straks kontaktes. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

1.2.11 Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr	Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger. Fluer bekæmpes ved udsætning af rovfluer i stalden.
Foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af fluegener	Fluer på ejendommen bekæmpes ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i en helt fast rutine med flere uger mellem hvert hold, der er således god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.
Foranstaltninger til forebyggelse af rotter	Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.

1.2.12 Olie og kemikalier

Påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr	Gårdens markdrift er siden 1998 blevet drevet økologisk. Der anvendes derfor hverken pesticider eller kemikalier i marken.
Mængde og placering af oplag til pesticider	-
Mængde og placering af oplag af øvrige kemikalier	I produktionen anvendes kun medicin efter dyrlægens anvisning. Medicinen opbevares i skab på besætningsområdet. Olieaffald opbevares i tromler på fast og tæt underlag med opstøbning således evt. udslip ikke ledes ud på jord.
Mængde, oplag og påfyldningsplads for diesel	4.000 l Påfyldningsplads er ved garagen.
Mængde og oplag af fyringsolie	

1.2.13 Ensilage- og foderopbevaring

Type af ensilageopbevaringsanlæg	Godkendt plansilo med saftafløb til gyllebeholder.
Kapacitet og placering af ensilageoplag	Plansilo
Type af foderopbevaringsanlæg	2 stk. kornsiloer á 623 tons. 2 stk. færdigvaresiloer á 30 tons.
Kapacitet og placering af foderoplag	1246 tons korn og 60 tons færdigvare..
Støvkilder og placering af støvkilder, som kan give mulige støvgener for omgivelserne	Der anvendes tørfoder i stalden. I forbindelse med foder-leverancer kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade.

1.2.14 Opbevaringsanlæg og kapacitet

Eksisterende anlæg:

Navn	Kapacitet i m ³	Fast overdækning	Nedlægges i forbindelse med ansøgte projekt
Gyllebeholder	1.300	Nej	Nej, men må kun anvendes til regnvand fra ensilageplads og vaskevand fra vaskeplads

Gyllebeholderen er placeret indenfor 200 meter til nærmeste vandløb.

Nye anlæg:

Navn	Kapacitet i m ³	Fast overdækning	Nedlægges i forbindelse med ansøgte projekt
Gyllebeholder	4.500	Ja	Ny

Der etableres en ny gyllebeholder på 4.500 m³ med teltoverdækning. Den placeres ca. 200 m fra nærmeste vandløb.

1.2.15 Opgørelse over produktion og opbevaringskapacitet

	Mængde i tons	Kapacitet i måneder
Gylle	4.189	-
Vaskevand	985	-
Nedbør på betonstøbte pladser.	1050	-
I alt	6.224	9

1.2.16 Lysforhold

Belysning af anlægget	Alm. udendørsbelysning.
Tidsrum for belysning	Produktionen foregår i åbne stalde, -deraf begrænsede gener fra lys. Lysintensiteten dæmpes til ca. 50 % i tidsrummet 22-06. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.
Belysningens genepåvirkning	Det vurderes, at lyset ikke vil være generende for naboerne.

1.2.17 Foranstaltninger ved ophør

Der er tale om en kontinuert drift i anlægget, -kun afbrudt af få dages vask og desinfektion fordelt jævnt gennem de enkelte sektioner over hele cyklus. Disse perioder med vask og desinfektion giver ikke anledning til væsentlige afvigelser i driften, som vil kunne registreres i lokalområdet.

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes alle dyr til slagteri, DAKA eller leve brug. Stalde samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspreddes på udbringningsarealerne eller afsættes.

Olie- og kemikalie oplag destrueres eller afhændes til kommunens affaldsordning.

Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunens affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion.

Fodersiloer tømmes og rengøres. Staldene rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Generelt:

Kvier/stude, tung race, sengestald m. spaltegulv.

Smågrise- og slagtesvinestald, Bruget er økologisk og staldsystemet afviger derfor meget fra almindelige staldsystemer. Som det mest markante bemærkes arealkravet pr. stiplads hvor smågrisene skal have 1 kvm pr. stiplads, slagtesvinene skal have 2,3 kvm pr. stiplads. En del af det omtalte stiareal skal ligge på et udendørs areal. Dyrene skal have et velstrøet leje i stien, derudover er en kombination af spalter og fast gulv et krav på alle aktivitetsarealer. I ansøgningsskemaet er staldsystemet indtastet som fuldspaltegulv. Begrundelsen for at der i ansøgningssystemet er indtastet fuldspaltegulv kan ses under afsnit 2.0.

Ventilation:

Eksisterende og nye staldanlæg har naturlig ventilation.

Besætning

Nudrift:

Art (tung race)	Antal årsdyr	Antal dyre- enheder (DE)	Antal måneder på græs <u>inden</u> for udsprednings- areal	Antal måneder på græs <u>uden</u> for udsprednings- areal	Staldsystem
Malkekøer,	80	94,12	0	0	Sengestald med spalter
Småkalve, 0-6 mdr.	5	1,02	0	0	Dybstrøelse på hele arealet
Kvier/ studer, 6-28 mdr.	5	1,92	6	0	Sengestald med spaltegulv

Ansøgt:

Art (tung race)	Antal årsdyr	Antal dyre- enheder (DE)	Antal måneder på græs <u>inden</u> for udsprednings- areal	Antal måneder på græs <u>uden</u> for udsprednings- areal	Staldsystem
Kvier/ studer, 6-28 mdr.	113	43,46	6	0	Sengestald med spaltegulv
Smågrise	7000	31,60	0	0	Delvist spaltegulv med udeareal.
Slagtesvin.	6400	208,46	0	0	Delvist spaltegulv med udeareal.

Tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampningen:

Ansøgt:								
Staldafsnit: Svin								
Biologisk luftfilter		Biologisk luftvasker			Gylleforsuring		Gyllekøling	
Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Effekt lugt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 8760 timer.	Effekt: 4%
Kemisk luftvasker		Luftkøling						
Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%	Driftstid: 0 timer.	Effekt: 0%					

Der anvendes køling af kanalerne i den ene af de fem nye stalde. Kølingen anvendes for at opfylde reduktionskravet gældende for husdyrbrugets kvier/stude.

Der nedstøbes køleslanger under kanalerne i 1 af 5 stalde. Den indvundne varme herfra anvendes til forvarmning af drikkevand i produktionen.

Med udgangspunkt i en fuld effekt på 20 % hvis der blev kølet under alle stalde, vil en køling under 1 stald af 5 svare til en effekt på 4 %.

En fuld køling af staldanlægget vil kræve en energikrævende omsætning af varmen i en kaloriefære, fordi der i den ansøgte produktion IKKE er varmebehov svarende til den varme, som kan indvindes fra kanalerne.

Redegørelse for bedst tilgængelig teknik

Miljøgodkendelse af ejendommen Odderskærvej 3 / [REDACTED]

Redegørelse for BAT

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget en vurdering af anvendte virkemidler til begrænsning af skadelig miljøpåvirkning. Desuden er foretaget en vurdering af begrundelser for fravalg af virkemidler. Vurderingen har til hensigt at belyse, om der på ejendommen / bedriften er anvendt bedst tilgængelig teknik, dvs. en teknik som under indtryk af økonomisk proportionalitet i videst mulig omfang begrænser skadelige miljøpåvirkninger.

De vigtigste anvendte virkemidler er:

Virkemiddel	Effekt
Staldsystemer	Ejendommens eksisterende kvægstald genanvendes til kvieopdræt. Stalden er en sengebåsestald m/spaltegulv på alle gangarealer. Stalden er således svarende til "Bedste staldsystem" med den laveste emission for kvæget. Alle ejendommens nye stalde til svin etableres med delvis fast bund som i referencesystemerne. Der er for både smågrisestalde og slagtesvinestalde valgt systemer som kan dokumenteres med BAT-byggeblade. Der henvises til BAT-byggeblad : To-klimastald med delvist spaltegulv 106.03-52 / Slagtesvin Delvist spaltegulv 106.04-52. Således vil det samlede anlæg allerede i valget af bundtype have en dokumenteret mindre emission end flere alternative staldtyper.
Køling af kanalbund	Ansøger har som virkemiddel til at opfylde reduktionskravet på ejendommen valgt at anvende køling af kanalbunde. Denne løsning er valgt fordi køling af kanalbunden er et af de meget så virkemidler som er tilladt i økologiske produktioner. Der nedstøbes køleslanger under kanalerne i 1 af 5 stalde. Den indvundne varme herfra anvendes til forvarmning af drikkevand i produktionen. Med udgangspunkt i en fuld effekt på 20 % hvis der blev kølet under alle stalde, vil en køling under 1 af 5 stalde svare til en effekt på 4 %. En fuld køling af staldanlægget vil medføre en energikrævende omsætning af varmen i en kaloriefærrer fordi der i den ansøgte produktion IKKE er varmebehov svarende til den varme som kan indvindes fra kanalerne ! Investeringen til kølepumper og det vandbårne system vil svare til en anslået investering på 175.000 kr og driftsomkostningerne udgøres primært af strøm til anlægget.

Mere effektiv fodring	Smågrisene/slagtesvinene fodres med forskellige blandinger alt efter alder. Foderet er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Jo ældre grisen er desto færre næringsstoffer indeholder foderet. Dermed begrænses udledningen af næringsstoffer mest mulig. Råvareprisen taget i betragtning vil det være økonomisk nødvendigt at foretage optimering og næringsstoftilpasning af foderblandingerne løbende gennem perioden ! Der føres løbende kontrol med foderforbrug og tilvækst via E-kontrol i produktionen. Bemærk venligst at det ikke er tilladt at tilsætte enzymer eller lign. til økologisk foder som har effekt på foderoptag eller -udnyttelse.
Ændret sædskifte og øget andel af efterafgrøder	Ejendommen drives med et økologisk markbrug. Som virkemiddel er derfor anvendt reduceret kvælstofnorm.
Overbrusningsanlæg	Der overbruses i alle svinestalde, -klimastalde ikke før grisene vejer over 20 kg ! Denne undtagelse foretages af velfærds-mæssige overvejelser, idet overbrusningen vil have negativ indflydelse på grisenes temperaturregulering og lokalklima. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre. Overbrusningen/temperaturregulering er lovpligtig i hht. Lov om indendørs hold af søer, smågrise og slagtesvin, -der er derfor ikke lavet økonomiske afvejninger af alternativer.
Overdækning af gyllebeholder og fremadrettet anvendelse af eks. beholder.	Eksisterende beholder er beliggende i bufferzone I til § 7 område og skal derfor ikke anvendes til opbevaring af husdyrgødning i fremadrettet drift. Denne beholder vil alene blive anvendt til ensilagesaft, regnvand og vaskevand fra ejendommens vaskeplads til maskiner i ansøgt drift. Ejendommens nye gyllebeholder overdækkes for at mindske fordampningen af ammoniak fra beholderoverfladen. Således reduceres også regnvandsbidraget til lagertanken og antallet af transporter med husdyrgødning reduceres. Der henvises til Landbrugets Byggeblad ; Teltoverdækning, beholdere, 103.04-29 En stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse. Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn. Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Andre BAT-teknologier er fravalgt med følgende begrundelser:

Virkemiddel	Begrundelse for fravalg
Gylleforsuring	Forsuringsteknikken er meget effektiv til fjernelse af ammoniak. Forsuringen af gylle foretages med svovlsyre, og denne syre er IKKE tilladt at anvende i økologisk produktion. Den fursurede gylle ville således skulle afsættes til anden side og økologisk gylle indkøbes til markdriften. Der er i DK alt for få økologiske produktioner til at det ville være muligt at "indkøbe" gylle ! Forsuringsteknikken er således fravalgt af hensyn til godkendelsesmulighederne for økologisk svineproduktion.
Skraber på spaltegulve i kvægstalde	Muligheden for at etablere skraber på spaltegulvet i kvægstalden er vurderet. Teknisk og økonomisk er det en dårlig løsning set i relation til at ejendommen ønsker at reducere sit kvægbrug og derfor ikke ønsker at investere i kvægstaldene. Skraberens effekt vil med kun 113 kvier på stald have en meget begrænset effekt på den samlede ammoniakemission og vil alligevel ikke opfylde kravet til reduktion. Teknologien er derfor fravalgt.
Biologisk luftvasker	Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de beregnede genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.
Benzoesyre i foderet	Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyre anvendes alene til smågrise og slagtesvin. Benzoesyre er IKKE tilladt som tilsætningsstof i den økologiske produktion og derfor ikke relevant i den pågældende ansøgning.
Ændring af ventilationsafkast	Ændring af ventilationsafkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring anlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de beregnede genegrænser til nabo, samlet bebyggelse eller byzone.

Gylleseparation	Anvendelse af separation som virkemiddel udløses oftest af et ønske om at reducere harmoniareal eller ejerkrav til produktionen. Ejendommen råder over et ganske fornuftigt udspretningsareal set i forhold til nudriften. Udgiften til separationsanlægget på 1.000.000 kr + driftsomkostninger synes irrelevant når ansøger råder over udspretningsareal til hele driften.
Kemisk luftvasker	Reducerer ammoniakfordampningen fra staldene. For at rense luften er det nødvendigt at anlægget ventileres mekanisk. Stalde til økologiske svin etableres med permanent adgang til udearealer. En sådan ind/udgang til det fri umuliggør muligheden for at ventilere mekanisk fordi man ikke kan opretholde et jævnt undertryk i staldrummet, luften kan derfor heller ikke samles og ledes gennem en luftvasker. Luftvaskeren er valgt fra af tekniske årsager og derfor ikke vurderet rent økonomisk.
Reduktion ved anvendelse af græs i grovfoderrationen	Ansøgningen er indsendt i 2007 og ansøger har derfor ikke mulighed for at vælge dette virkemiddel til opfyldelse af det generelle krav til kvælstofreduktion.

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

Eksisterende gyllebeholder

Nudrift

Dimension	21 m diameter, 4 m dyb
Lagerandel flydende i procent	100,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1300,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Beholderen anvendes i ansøgt drift alene til regnvands- og saftopsamling fra vaskeplads samt ensilagebeholder

Bedst tilgængelige opbevaringsteknik

- Der er flydelag af halm på beholderen, så lugt og ammoniak fordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.
- En stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Ny gyllebeholder

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningsslager
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	4500 kbm
Lagerandel flydende i procent	100,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningsslager
Opbevaringskapacitet	4500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

Øvrige oplysninger

Tanken overdækkes.

Bedst tilgængelige opbevaringsteknik

- Beholderen overdækkes for at mindske fordampningen af ammoniak fra beholderoverfladen. Således reduceres også regnvandsbidraget til lagertanken og antallet af transporter med husdyrgødning reduceres.
Der henvises til Landbrugets Byggeblad; Teltoverdækning, beholdere, 103.04-29
- En stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

IT-ansøgningssystemet, der skal bruges til at beregne, om husdyrbruget overholder det lovpligtige ammoniakkrav, kan ikke håndtere, at husdyrbrugets svin i henhold til lovgivningen ikke er omfattet af det generelle krav om reduktion (idet de er økologiske). Ifølge Hans Thyssen (Landscentret) fraregner IT-ansøgningssystemet ikke den ammoniakemission der er fra svinene, hvilke systemet burde gøre. Beregningen, af om reduktionskravet er overholdt for det samlede husdyrbrug, bliver derfor ikke korrekt.

Husdyrbrugets kvier/stude er omfattet af reduktionskravet i den periode, de går på stald.

For at dokumentere, at det samlede husdyrbrug overholder det generelle reduktionskrav, er der foretaget 3 beregninger for ammoniakemission (3 situationer).

1. En beregning for det samlede ansøgte husdyrbrug (inklusive svin, kvier/stude og virkemiddel i form af gyllekøling).
2. En beregning for husdyrbrugets svin (eksklusiv kvier/stude og gyllekøling)
3. En beregning for husdyrbrugets kvier/stude (eksklusiv svin og gyllekøling)

1: Beregninger for det samlede ansøgte husdyrbrug

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Nej
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	1318,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	7,84 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	4316,82 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	249,58 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

2: Beregninger for husdyrbrugets svin, og uden brug af gyllekøling

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Nej
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	1444,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	4320,25 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	226,81 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

3: Beregninger for husdyrbrugets kvæg, og uden brug af gyllekøling

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Nej
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	46,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	7,84 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	169,38 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	21,04 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

Ovenstående beregning nummer 3 viser, at hvis kvierne/studene var alene (uden brug af køling) skal ammoniaktabet fra kvierne/studene reduceres med 46 kg N, for at det generelle ammoniakkrav er overholdt.

Beregning nummer 2 viser, at hvis svinene (uden brug af køling) var omfattet af reduktionskravet, var den "yderligere nødvendige reduktion" 1444 kg N.

I kraft af at det kun er kvierne/studene, der er omfattet af det lovpligtige krav om generel ammoniakreduktion, må tallet for "eventuel yderligere nødvendig reduktion" derfor maksimalt være 1398 kg N (1444 kg N – 46 kg N) for at det generelle reduktionskrav er overholdt.

Beregning nummer 1 viser, at når det samlede husdyrbrug (svin og kvier/stude) anvender gyllekøling er den "yderligere nødvendige reduktion" 1318 kg N.

Det generelle reduktionskrav er altså overholdt.

Individuel ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	4574,24 KgN/år
Meremission fra anlæg	4025,57 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,56 KgN/Ha

Staldafsnit	Kildehøjde	Retning	Afstand til naturpunkt	Ruhed Opland	Ruhed Natur
Gyllebeholder (ny)	3	67,16°	328,59m	L	Bn
Kvæg	3	77,82°	317,04m	L	Bn
Kvæg	3	83,21°	320,50m	L	Bn
Gyllebeholder (ny)	3	62,01°	333,50m	L	Bn
Kvæg	3	83,21°	320,50m	L	Bn
Svin	6	66,63°	390,95m	L	Bn
Svin	6	71,05°	388,27m	L	Bn
Svin	3	71,05°	388,27m	L	Bn
Gyllebeholder (ny)	3	67,16°	328,59m	L	Bn

Lugt

Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Kvæg	Byzone	3868,10m	Nej	0	Nej
Kvæg	Samlet bebyggelse	3295,56m	Nej	0	Nej
Kvæg	Enkelt bolig	493,50m	Nej	0	Nej
Svin	Byzone	3792,74m	Nej	0	Nej
Svin	Samlet bebyggelse	3309,13m	Nej	0	Nej
Svin	Enkelt bolig	511,35m	Nej	0	Nej

Resultat af lugtgeneberegning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	630,79 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	472,82 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	216,83 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	43,46 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Ja
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Ja
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	100,00%

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vand t	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
1-0	5,88 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	5,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3-0	5,95 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	5,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-0	2,51 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	2,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
9-0	11,14 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	11,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14-0	5,36 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	5,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
17-0	4,88 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	4,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18-0	5,05 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	5,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
20-0	4,28 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	4,28 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,97 Ha	0,00 Ha	2,30 Ha	0,00 Ha
24-0	5,14 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	5,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,60 Ha	0,00 Ha	1,54 Ha	0,00 Ha
26-0	3,55 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	3,55 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,55 Ha	0,00 Ha
27-0	1,50 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
27-1	2,91 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	2,91 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,91 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
27-2	1,72 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	1,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,72 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
29-0	2,15 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	2,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
30-0	1,81 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	1,81 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,81 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31-0	4,17 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	4,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
32-0	2,71 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	2,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
33-0	1,15 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	1,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
34-0	2,35 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	2,35 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,35 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
35-0	1,34 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	1,34 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,34 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
40-0	4,31 Ha	Nej	JB3	Nej	K13	S4	4,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
51-0	2,70 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	2,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
51-0	1,31 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	1,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,85 Ha	0,00 Ha	0,46 Ha	0,00 Ha

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på adressen Odderskærvej 3, 6900 Skjern
20.04.2009

52-0	4,30 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	4,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
53-0	4,69 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	4,69 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,69 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
54-0	4,32 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	4,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
55-0	3,58 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	3,58 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,58 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
56-0	6,37 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	6,37 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,97 Ha	0,00 Ha	4,40 Ha	0,00 Ha
56-1	0,60 Ha	Ja	JB3	Ja	S4	S4	0,60 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,60 Ha	0,00 Ha
61-0	5,33 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	5,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,33 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
62-0	2,47 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	2,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
63-0	1,89 Ha	Nej	JB3	Ja	S4	S4	1,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,89 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
64-0	2,88 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,53 Ha	0,00 Ha	0,34 Ha	0,00 Ha
65-0	2,53 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
65-0	3,35 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,35 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,82 Ha	0,00 Ha	0,53 Ha	0,00 Ha
65-0	2,73 Ha	Nej	JB3	Nej	S4	S4	2,73 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,73 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
65-1	2,58 Ha	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,58 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,98 Ha	0,00 Ha	1,61 Ha	0,00 Ha
Total:	131,47 Ha						131,47 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	116,14 Ha	0,00 Ha	15,33 Ha	0,00 Ha

Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
101-0	6,29 Ha	Nej	Nej
103-0	6,14 Ha	Nej	Nej
105-0	6,92 Ha	Nej	Nej
106-0	6,96 Ha	Nej	Nej
107-0	6,60 Ha	Nej	Nej
108-0	2,13 Ha	Nej	Nej
109-0	2,93 Ha	Nej	Nej
131-0	3,19 Ha	Ja	Nej
132-0	5,43 Ha	Ja	Nej
135-1	0,71 Ha	Ja	Nej
135-2	2,06 Ha	Ja	Nej
141-0	6,38 Ha	Nej	Nej
142-0	1,20 Ha	Nej	Nej
143-0	1,98 Ha	Nej	Nej
144-0	0,95 Ha	Nej	Nej
145-0	2,27 Ha	Nej	Nej
146-0	1,76 Ha	Nej	Nej
147-0	8,10 Ha	Nej	Nej
150-0	7,62 Ha	Nej	Nej
160-0	1,28 Ha	Nej	Nej
161-0	1,18 Ha	Nej	Nej
162-0	1,18 Ha	Nej	Nej
163-0	3,82 Ha	Nej	Nej
164-0	0,29 Ha	Nej	Nej
170-0	21,39 Ha	Nej	Nej
175-0	0,98 Ha	Nej	Nej
176-0	3,68 Ha	Nej	Nej
Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
177-0	1,67 Ha	Nej	Nej
178-0	2,39 Ha	Nej	Nej
██████	20,14 Ha	Nej	Nej
██████	12,16 Ha	Nej	Nej
133-0	2,35 Ha	Ja	Nej
134-0	0,37 Ha	Ja	Nej
138-0	3,50 Ha	Ja	Nej

Samlet areal: 156,02 Ha

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	5014,81 KgN	900,28 KgP	48,02 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	114,13 KgN	13,56 KgP	1,02 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	5014,81 KgN	889,75 KgP	48,02 DE	0,00 DE

Tilført Gødningsmængde

Ingen

Afsat Gødningsmængde

Ingen

Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	114,13 KgN	13,56 KgP	1,02 DE	0,00 DE
Kvæggylle	5014,81 KgN	900,28 KgP	48,02 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	5014,81 KgN	889,75 KgP	48,02 DE	0,00 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
10143,75 KgN	1803,59 KgP	97,06 DE	0,00 DE

Harmonital

1,4 DE/Ha

Gødningsregnskab (Ansøgt)

Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	22227,66 KgN	4455,43 KgP	0,00 DE	240,06 DE
Kvæggylle	2061,75 KgN	410,19 KgP	21,73 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	2061,75 KgN	401,24 KgP	21,73 DE	0,00 DE

Tilført Gødningsmængde

Ingen

Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	4204,00 KgN	859,00 KgP	0,00 DE	45,20 DE

Modtager:

Skjernvej 117
6933 Kibæk

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	2288,00 KgN	468,00 KgP	0,00 DE	24,60 DE

Modtager:

V. Marupvej 1
6900 Skjern

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	2837,00 KgN	580,00 KgP	0,00 DE	30,50 DE

Modtager:

Odderskærvej 8
6900 Skjern

Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	2061,75 KgN	410,19 KgP	21,73 DE	0,00 DE
Svinegylle	12898,66 KgN	2548,43 KgP	0,00 DE	139,76 DE
Afsat ved græsning	2061,75 KgN	401,24 KgP	21,73 DE	0,00 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
17022,16 KgN	3359,86 KgP	43,46 DE	139,76 DE

Harmonital

1,4 DE/Ha

Bedst tilgængelige udbringningsteknologi

Jvf. arealernes beliggenhed i bufferzone nedfældes store dele af ejendommens husdyrgødning. Der er i den økologiske markdrift mange græsmarker, hvor nedfældning er den bedste løsning. På sort jord nedfældes gyllen ligeledes, så ammoniak fordampning og lugt gener formindskes.

I enkelte afgrøder udbringes husdyrgødningen med slæbeslanger.

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	116,1 Ha	4,9 kg P/ha/år	5,1 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	4,9 kg P/ha/år	5,1 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	15,3 Ha	4,9 kg P/ha/år	4,9 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	4,9 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-3,3 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	26,0 kg P/ha/år
P-fraførsel, arealvægtet gennemsnit	20,9 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	5,1 kg P/ha/år

Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	1,4 DE/ha
DEreel	1,4 DE/ha

Beregning af udvaskning af N via Farm-N

kgN/ha DEmax	85,50 kgN/ha
kgN/ha DEreel	74,10 kgN/ha

Nitratberegning (Grundvand)

Der er ikke nitratfølsomme områder.

1.9 Opbevaringskapacitet

Miljøgodkendelse af ejendommen
Odderskærvej 3 v/Kaj Bøndergård.

Opbevaringsbehov og –kapacitet.

	antal	DE	Korrektion *	gyllemængde, t	t pr. DE
løbe-dr	0	0		0	
farestald	0			0	
smågrise	7000	31,6	1,084	994	24,8
slagtesvin	6400	208,5	1,102	3.385	19,0
i alt		240,1		4.379	20,1
Opbevaringskapacitet i 9 mdr.				3.284	**

Landbrugets Byggeblad 95.03-03, revideret 30/11/2004.

Korrektioner for afvigende indgangs- og afgangsvægt

smågrise	ind	ud	korrektion
	12	35	1,084

slagtesvin	ind	ud	korrektion
	35	110	1,102

		Total produktion, kbm /år
Svin	Se ovenfor...	4.379
Kvæg	**115 Kvier = 115*6,91 kbm/dyr = 794,65 kbm/år	795
Overfladevand	0,7 kbm/kvm * 1500 kvm	1.050
Total opbevaringsbehov /år		6.224
Opbevaringsbehov / 9 mdr.		4.668 *

* Der etableres ny gylletank på 4500 kbm (overdækket). Modregnes bidrag fra regnvand svarende til 0,4 kbm/kvm beholderoverflade vil opbevaringsbehovet reduceres med ca. 450 kbm. Således opfyldes kravet til opbevaringskapacitet alene med lagertanken, -opbevaring i fortank og kanaler er altså ikke modregnet.

2.0 Begrundelse for valgte staldsystem i ansøgningssystemet

Supplerende oplysninger vedr.
Miljøgodkendelsen til
Odderskærvej 3, 6900 Skjern.

E-mail: hbw@srvest.d

Herning d. 28-10-08

Bundtyper i den økologiske svineproduktion.

Stalde til økologiske grise etableres med fast bund og strøelse i lejearealer, spalter på aktivitetsarealer og alle grise skal have adgang til et overdækket udeareal. Arealkravet til grisene er ca. 50 % større end i tilsvarende traditionelle produktioner. Denne staldtype er IKKE valgbar blandt standardstaldene i Husdyrgodkendelse.dk

Jf. notat fra telefonsamtale mellem Henning Møller Madsen, Orbicon og Hans Kjær, Miljøstyrelsen er følgende konkluderet omkring inddatering af bundtyper til den økologiske produktion.

Der inddateres grise på bundtypen "fuldspalter" for at imødekomme den øgede fordampning der er fra disse staldtyper, -jf undersøgelser foretaget i svenske udendørsstalde mager til de beskrevne. Fordampningen øges af flere årsager. Overfladearealet hvorfra fordampningen foregår er målt pr. stiplads 50% højere, naturlig ventilation giver et højere luftskifte i staldrummet og derved en øget risiko for at forøge fordampningen. Endvidere er fordampningen i disse staldtyper under stor indflydelse af udetemperaturen, der som bekendt vil svinge betydelig mere over året end man oplever det i en traditionel indendørs produktion.

Undertegnede har altså på foranledning af ovenstående konklusioner foretaget inddateringen på fuldspalter, med henblik på at simulere den ammoniakfordampning der er fra staldene og dette har altså IKKE sammenhæng til det ansøgte byggeri !

Med venlig hilsen

Heidi B. Wentzlau
Svinerådgivning Vest

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

2.1 Baggrund for miljøgodkendelsen

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i kraft.

De nye regler medfører, at der ikke længere skal udarbejdes VVM-redegørelse som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, men at der i stedet skal udarbejdes en miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen ved udvidelsen af husdyrbruget.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§7 i loven", hvilket henviser til §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Husdyrbrugets ansøgte anlæg og udbringningsareal

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer (med undtagelse af aftalearealerne på V. Marupvej 1) og omfatter en udvidelse af dyreholdet til 113 kvier/stude, 7000 smågrise og 6400 slagtesvin i alt svarende til 283,52 DE samt opførelse af nye svinestalde, lader og siloer samt en gyllebeholder på 4500 m³ med teltoverdækning.

Staldanlæg med dyrehold

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt / Alder ind	Udgangs vægt / Alder ud	Antal sti-pladser	Gns. vægt ved maks. Staldbelægning
Eksisterende stald kvægstald							
Kvier/stude (udegående 6mdr./år)	Sengestald m. spalter	113	43,46	6 mdr.	28 mdr.	-	-
Nye svinestalde							
Smågrise	Delvist spaltegulv med udeareal	7000	31,60	12 kg	30 kg	1100	21
Slagtesvin	Delvist spaltegulv med udeareal	6400	208,46	30 kg	110 kg	1800	70
I alt		-	283,52	-	-	-	-

Opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder		Ny gyllebeholder	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Opbevaringskapacitet	1300 tons	Må ikke anvendes til husdyrgødning	-	4500 tons
Overdækning barriere	Flydelag	-	-	-
Fast overdækning	-	-	-	Telt

Udbringningsareal

Husdyrbruget har 287,49 ha udbringningsareal, hvor af de 131,47 ha er ejet/forpagtet og de 156,02 ha er aftalearealer.

Gylle til udbringning

Oplysningerne vedrørende gødningsregnskab for Odderskærvej 3 er angivet i den nedenstående tabel.

Gødning Husdyrbrug Odderskærvej 3	Adresse	Antal DE	max Kg N	max Kg P
Producerede gylle	Odderskærvej 3	283,52	26.351,16	5.266,86
Afsat til aftaleareal	Skjernvej 117	45,20	4204,00	859,00
	V. Marupvej 1	24,60	2288,00	468,00
	Odderskærvej 8	30,50	2837,00	580,00
	I alt	100,30	9.329,00	1.907,00
Gylle til egne og forpagtede arealer	Afsat ved græsning	21,73	2.061,75	401,24
	Til udbringning	161,49	14960,41	2958,62
	I alt	183,22	17.022,16	3.359,86

§16-aftalearealer

Dele af aftalearealet på V. Marupvej 1 ligger i nitratklasse II/ fosforklasse 2, og disse udbringningsarealer kan som følge heraf ikke godkendes efter §12 i lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter §16 i samme lov. Der skal derfor udarbejdes en §16-arealgodkendelse af samtlige arealer, som hører under ejendommen på V. Marupvej 1.

Samtlige udbringningsarealer som hører under ejendommen V. Marupvej 1 godkendes derfor særskilt efter §16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, således at beskyttelsesniveauerne for nitratudvaskning til overfladevand og grundvand samt fosforoverskuddet overholdes.

Øvrige aftalearealer

De øvrige aftalearealer (Skjernvej 117 og Odderskærvej 8) ligger i områder, der ikke er omfattet af skærpede beskyttelsesniveauer for nitratudvaskning til grundvand og overfladevand eller for fosforoverskuddet. Beskyttelsesniveauet for disse arealer er derfor alene de generelle harmoniregler, som anses tilstrækkelige til beskyttelse af overfladevand og grundvand på de pågældende udbringningsarealer mod nitrat- og fosfurdvaskning.

Ifølge ansøgningen er harmonireglerne overholdt på disse aftalearealer. Det er derfor vurderet, at den ansøgte arealdrift af disse aftalearealer ikke vil medføre væsentlig virkninger på miljøet.

Udtalelse fra Herning Kommune

Nogle af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger inden for Herning Kommune. Ringkøbing-Skjern Kommune har i forbindelse med sagsbehandlingen anmodet Herning Kommune om en udtalelse i henhold til lovgivningen vedrørende driften af arealerne i Herning Kommune.

Herning Kommune ønsker, at det stilles som vilkår, at der ikke må placeres markstakke på husdyrbrugets arealer beliggende i Herning Kommune, samt at hvis mark 36-0 skal indgå i driften, skal der etableres 10m dyrkningsfrie bræmmer omkring vandhullet på dette areal. Endelige ønsker Herning Kommune, at mark 40-0 skal ligge i vedvarende græs (K13). Hele Herning Kommunes udtalelse kan ses på bilag 14.

2.3 Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Placeringsmæssigt er anlægget derfor ikke vurderet til at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.4 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager (dog med visse modifikationer jf. lovgivningen) i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. I henhold til lovgivningen er økologiske svineproduktioner friholdt for reduktionskravet. Reduktionskravet for husdyrbrugets kvier/stude er 15%.

Ifølge beregningerne der er foretaget i forbindelse med ansøgningen er det lovpligtige reduktionskrav for ammoniak efter udvidelsen af husdyrbruget opfyldt.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur), og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne.

Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Ifølge Danmarks Miljøportal er der et § 7 område 250 m fra eksisterende gyllebeholder og 265 m fra eksisterende staldanlæg. Den del af dette §7 område, der ligger nærmest husdyrbrugets anlæg er besigtiget af Ringkøbing-Skjern kommune og vurderet til at være §3-eng og ikke §3-hede (se bilag 15 og 16). Dette naturområde er derfor ikke omfattet af §7 i loven og det der tilknyttet beskyttelsesniveau.

Den eksisterende gyllebeholder på 1.300 m³ er dog beliggende indenfor bufferzone I til et hedeområde omfattet af §7. Jf. §7 i loven, må ammoniakemissionen fra stald og lager ikke øges, hvis hele eller dele af stald- eller opbevaringsanlæg på det ansøgte husdyrbrug er placeret indenfor bufferzone I. I kraft af at udvidelsen af husdyrbruget medfører en øget ammoniakfordampning fra husdyrbruget, tages den eksisterende gyllebeholder derfor ud af drift. Beholderen må derfor kun anvendes til opbevaring af regnvand fra ensilagepladsen og vaskevand fra vaskepladsen.

De nye svinestalde og den nye gyllebeholder placeres mere end 300 m fra naturområder omfattet af §7, hvilke den eksisterende kvægstald også er placeret. Husdyrbrugets anlægsdele ligger dermed i en afstand af mere end 300 m fra §7-naturarealer.

Kvægstalden ligger ca. 317 m et hedeområde omfattet af §7. Husdyrbrugets anlæg ligger derved i naturområdets bufferzone II. Der er ikke andre husdyrbrug inden for samme bufferzone til §7 hedeområdet og mindre end 1000 m fra husdyrbrugets stald eller lager. Ifølge lovgivningen må ammoniakmerbelasningen fra husdyrbruget til dette hedeområde derfor ikke overskride 0,7 kg N/ha. Ifølge ansøgningen vil ammoniakdepositionen på naturområde være 0,56 kg N/ha.

Ca. 500 m syd for det ansøgte anlæg ligger et andet § 7 hedeområde. Der er et andet husdyrbrug inden for samme bufferzone og mindre end 1000 m fra husdyrbrugets stald eller lager. Ifølge lovgivningen må ammoniakmerbelasningen fra husdyrbruget til hedeområdet derfor ikke overskride 0,5 kg N/ha. Ifølge ansøgningen vil ammoniakdepositionen på hedeområdet være 0,315 kg N/ha.

Nogle af udbringningsarealerne ligger mindre end 1000 m fra naturområder omfattet af lovens § 7. På disse udbringningsarealer skal udbringningen af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker derfor i henhold til Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK nr. 1695 af 19.12.06) ske ved nedfældning.

Der må endvidere ikke i henhold til vilkår placeres markstakke på udbringningsarealerne inden for 300 m fra §7 naturområderne eller på udbringningsarealerne i Herning Kommune.

Naturområder omfattet af §7 i loven, som ligger mere end 1000 m fra stald og lager samt alle øvrige § 3-naturområder, er som udgangspunkt tilstrækkelig beskyttet mod ammoniakdeposition af det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget.

På baggrund af at husdyrbruget overholder de lovpligtige beskyttelsesniveauer for ammoniakemission fra stald og lager og de stillede vilkår er det vurderet, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige virkninger på naturområder omfattet af lovens §7 eller på andre naturområder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3.

2.5 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	ca. 631 m
Samlet bebyggelse:	ca. 473 m
Enkelt bolig:	ca. 217 m

De faktuelle afstande er minimum ca. 3.2 km til samlet bebyggelse og ca. 450 m til enkelt bolig (uden landbrugspligt). Afstanden til den nærmeste byzone er ca. 3.8km.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.6 Fosfor

Risikoarealer

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skråner 6 grader eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Fosforbelastningen

Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. (På bilag 10 ses udbringningsarealerne i fosforklasseklassificeringen).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord.

Udbringningsarealerne ligger ifølge ansøgningen i følgende fosforklasser, og fosforberegningerne er som angivet:

Fosforklasse	Antal hektar (Ha)	Nudrift (Kg P/ha/år)	Ansøgt / krav (Kg P/ha/år)	Ansøgt / krav (Kg P/år)
0	116,1	4,9	5,1	592,11
1	0	-	-	-
2	15,3	4,9	4,9	74,97
3	0	-	-	-
I alt	131,4	-	-	667,08
Maksimalt tilladt P-overskud (gennemsnit for bedriften)	-	-	5,1	-
P tilført	-	-	26,0	3414,56
P fraført (arealvægtede gennemsnit)	-	-	20,9	2746,26
P overskud	-	-	5,1	668,3
Evt. yderligere reduktion (for at overholde kravet)	-	-	-	-3,3

Nogle af husdyrbrugets arealer ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer ikke okkerklasse 1. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

Ifølge ansøgningen ligger hovedparten af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniarealer anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau. Dette niveau overholder ansøgte projekt ifølge ansøgningen. Det er derfor vurderet, at husdyrbrugets arealdrift efter udvidelse ikke vil medføre en væsentlig fosforpåvirkning af Natura 2000-området Ringkøbing Fjord.

2.7 Nitrat

Overfladevand:

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III" er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område. De ejede/forpagtede udbringningsarealer ligger dog ikke i nitratklasserne I, II eller III (se bilag 11), hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra arealerne til overfladevandet alene er reguleret af de generelle harmoniregler, som ifølge ansøgningen er overholdt.

Ifølge ansøgningen kan der på ejede og forpagtede arealer tillades et husdyrtryk på 1,4 DE/ha, og det ansøgte husdyrtryk er 1,4 DE/ha. Udvasningsberegninger viser desuden, at den tilladte kvælstofbelastning til overfladevandet (DE_{max}) er 85,5 kg N/ha/år. Ifølge beregningerne vil den reelle (DE_{reel}) nitratudvaskning til overfladevandet være 74,1 kg N/ha/år, som følge af at arealerne ikke tilføres handelsgødning. Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for kvælstofudvaskningen til overfladevandet (harmonireglerne) ifølge ansøgningen er overholdt, vurderes det, at den ansøgte drift af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig kvælstofpåvirkning af Natura 2000-området Ringkøbing Fjord.

Grundvand:

Udbringningsarealerne ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser (se bilag 12).

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer. Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og dyrkningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.8 Natur

Udbringningsarealerne til husdyrbruget ligger i oplandet til Kærbæk som er B-målsat samt Skjern Å, som er A-målsat. A-målsatte vandløb har skærpet målsætning, idet de er særligt naturvidenskabeligt interesseområder.

Vandløb:

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til bekendtgørelse nr. 789 af 21. juni 2007 af lov om vandløb § 69 stk. 1, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m.*

Det betyder, at der er krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmmer ved vandløb" på bilag 8. Det er ansøgers pligt at oplyse eventuel gyllemodtager om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

På mark 40-0 beliggende i Herning Kommune overholdes 2m-bræmme kravet ikke. Herning Kommune vurderer, at kviernes direkte adgang til åen bevirker mere variation i naturen omkring Skjern Å, da kviernes kan forbedre betingelserne for lyskrævende vandløbsnær vegetation.

En stor del af udbringningsarealerne er beliggende inden for spredningskorridoren Skjern Å-Karstoft Å, der er en potentiel vigtig spredningsvej for dyr og planter. Idet der ikke inddrages arealer, der ikke hidtidigt har været anvendt til udbringningsareal, vurderes ansøgte drift af arealerne ikke at have en væsentlig negativ påvirkning på dyr og planters frie spredning.

Tilsvarende vurderes det, at driften af husdyrbrugets arealer ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af vandløbenes kvalitet.

§3 naturområder:

Der er §3-naturområder inden for 1000 m fra ejendommens udbringningsarealer, som ikke er omfattet af lovens §7. Der er tale om §3-hede-, §3-eng-, §3-mose-, §3-overdrev og §3-søområder. Flere af områderne er A-målsatte eller B-målsatte i henhold til Ringkøbing Amts Regionplan. I henhold til Naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af naturområder, der hører under §3-beskyttelsen.

International natur:

Husdyrbruget afvander til Kærbæk og via Skjern Å til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord og dele af Skjern Å er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsarområde.

Fuglebeskyttelsesområder og habitatområder indgår i det sammenhængende europæiske, økologiske netværk, som betegnes Natura 2000. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Målsætningen for Ramsarområder er, at beskyttelsen skal fremmes.

Husdyrbrugets staldanlæg er ikke beliggende indenfor disse områder, men er beliggende i en afstand af ca. 300 meter nordøst for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 37 og EF-habitatområde nr. 60, Borris hede. Habitatområdet er bl.a. udpeget på baggrund af kvælstoffølsomme naturtyper som rigkær, overdrev, heder og hængesæk.

Som følge af ejendommens husdyrudvidelse er der beregnet en merudledning af ammoniak fra stald og lager på 4025,57 kg N/år. Ifølge depositionsregninger er merdepositionen på det

hedeområde i Borris Hede, som ligger nærmest husdyrbrugets anlæg, 0,56 kg N/ha/år. Ringkøbing-Skjern kommune har ingen registreringer af særlige følsomme arter i dette område.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, der gør sig gældende, eller der har en større sårbarhed, end forudsat i det fastlagte beskyttelsesniveau i lovgivningen (0,7 kg N/ha/år) og derfor anses det fastlagte beskyttelsesniveau tilstrækkelige til at sikre beskyttelse af habitatområdets naturtyper.

Det er endvidere vurderet på baggrund af de typiske vindretninger, samt områdets ruhed/kildehøjde, at husdyrbrugets merudledning af ammoniak ikke vil have en væsentlig påvirkning på området, hvor husdyrudvidelsen sker.

Mark 40-0 beliggende i Herning Kommune ligger inden for EF-habitatområdet nr. 61 Skjern Å. Driften af mark 40-0 vil fortsætte som hidtidigt, dvs., at arealet vil ligge i vedvarende græs med omlægning hvert 5. år til græs. Ønskes driften ændret, skal det anmeldes og godkendes af kommune.

Husdyrbrugets øvrige udbringningsarealer er beliggende udenfor habitatområde eller sårbar natur, men en del af arealerne grænser op til udpegede naturtyper i henhold til Habitatdirektivet eller op til målsat natur. Der er tale om Borris Hede og Skjern Å.

Bilag IV-arter:

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge Bilag IV-arters yngle- eller rasteområder. Følgende arter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: småflagermus, markfirben, odder, spidssnudet frø og strandtudse.

Arterne forekommer næppe på husdyrbruget, men nedenstående arter kan muligvis findes i habitater i nærheden af husdyrbruget:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af husdyrbruget og driften af dette.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af husdyrbruget og driften af dette.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af husdyrbruget og driften af dette.
- Spidssnudet frø: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. På grundlag af den nuværende viden vurderes husdyrbruget og driftens af dette ikke at true den spidssnudet frø.
- Strandtudse: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. På grundlag af den nuværende viden vurderes husdyrbruget og driftens af dette ikke at true strandtudsens.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullernes fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødskning og sprøjtning ved vandhullerne begrænses. Der bør derfor holdes en gødsknings- og sprøjtefri zone på mindst 10-20 m til vandhullerne.

På et af husdyrbrugets arealer beliggende i Herning Kommune (mark nr. 36-0) er der et vandhul, som anses som paddevandhul. Herning Kommune har derfor sat krav om, at hvis arealet skal anvendes til udbringningsareal, skal der etableres en dyrkningsfri bræmme omkring vandhullet på mindst 10 m.

På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Nationalpark Skjern Å

Husdyrbruget ligger indenfor det foreslåede nationalparkområde Skjern Å. Af Lov om nationalparker (Lov nr. 533 af 06/06/2007) fremgår det, at der ikke er yderligere restriktioner inden for den foreslåede nationalpark. Det er derfor de samme krav og lovgivninger der gør sig gældende inden for som uden for nationalparkområdet, hvilke vurderes at være tilstrækkelige til at beskytte området mod væsentlige virkninger fra husdyrbruget.

Samlet vurdering

Da husdyrbruget overholder de lovpligtige beskyttelsesniveauer for fosfor- og nitratudvaskning samt for naturområder omfattet af §7 i loven, og idet det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget som udgangspunkt anses tilstrækkeligt til beskyttelse af andre naturområder mod ammoniakdeposition, er det vurderet, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget ikke vil have væsentlig virkning på vandløb, §3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbare overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af. Endeligt er det vurderet, at ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på det foreslåede nationalparkområde Skjern Å.

2.9 Landskabelige værdier / interesseområde

Landskabet uden om ejendommen er i Ringkjøbing Amts Regionplan 2005 kortlagt som landskabeligt interesseområde, men selve husdyrbrugets anlæg ligger uden for det landskabelige interesseområde. Flere af husdyrbrugets arealer er dog beliggende i landskabeligt interesseområde.

I landskabelige interesseområder skal der i særlig grad tages hensyn til de landskabelige værdier, der primært er de visuelle oplevelser, man kan få af landskabet.

De nye anlæg holdes i de røde, lys grå og sorte farver og der vil blive plantet en afskærmende beplantning omkring den nye gyllebeholder. Hertil kommer, at de nye og eksisterende stalde og anlæg er placeret udenfor de landskabelige interesseområder.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at det ansøgte husdyrbrug hverken vil skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.10 Kulturmiljø

Området omkring Odderskærvej 3 indeholder iht. Regionplanen 2005 et særligt værdifuldt kulturmiljø i form af engvanding, hede, bebyggelse, vejforløb og gravhøje, der ligger inden for området Borris Hede. Det fleste af arealerne i Herning Kommune ligger i et område med særligt værdifulde kulturmiljøer grundet områdets store engvandingssystem, der er Danmarks største.

På husdyrbrugets arealer ligger der beskyttede diger efter Museumloven § 29a (se bilag 13). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Kommune.

Der findes gravhøje på eller ved husdyrbrugets udbringningsarealer (se bilag 13), og der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til §29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. §18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke

etableres ny beplantning eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra gravhøje, medmindre Kommune meddeler dispensation hertil.

Driften af husdyrbruget skal ske under hensyntagen til de registrerede udpegninger i området omkring/på husdyrbruget. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at det ansøgte husdyrbrug udformes og placeres således, at der ikke sker en forringelse af oplevelsen eller kvaliteten af de bærende kulturhistoriske værdier.

2.11 Til- og frakørsel til virksomheden

Ifølge ansøgningen vil ansøgte projekt medføre en reduktion i det samlede antal af transporter til og fra husdyrbruget. Faldet skyldes, at der ikke længere skal hentes mælk hver dag. Antallet af transport af dyr, foder og husdyrgødning vil dog stige. Som det fremgår af bilag 7 vil transporten hovedsageligt foregå via de offentlige veje.

Det ansøgte projekt vil betyde en forøget transport af dyr, foder og husdyrgødning til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter af dyr, foder og husdyrgødning er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

2.12 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosfoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition samt lugtgeneafstande.

2.13 Bedst tilgængelig teknik (BAT)/renere teknologi

Staldanlæg:

Smågrise- og slagtesvinestaldene er opført med delvist spalte gulv. Der henvises til BAT-byggeblad : To-klimastald med delvist spaltegulv 106.03-52 / Slagtesvin delvist spaltegulv 106.04-52.

Der etableres gyllekøling i en af de fem nye svinestalde, således at ammoniakfordampningen fra det samlede anlæg overholder det generelle reduktionskrav.

Husdyrbrugets kvier/stude vil, i den tid de er på stald, gå i en sengebåsestald med spaltegulv på alle gangarealer.

Opbevaringslager:

Den nye gyllebeholder etableres med teltoverdækning jf. byggeblad 103.04-29.

Fodring:

Smågrisene og slagtesvinene fasefodres, således at fodret er tilpasset grisenes fysiologiske formåen og alder. Der føres løbende kontrol med foderforbrug og tilvækst via E-kontrol i produktionen.

Udbringningsteknologi:

Jvf. arealernes beliggenhed i bufferzone nedfældes store dele af ejendommens husdyrgødning. Der er i den økologiske markdrift mange græsmarker hvor nedfældning er den bedste løsning. På sort jord nedfældes gyllen ligeledes, så ammoniak fordampning og lugt gener formindskes.

Vandforbrug:

Lovpligtig overbrusning til smågrise og slagtesvin er tids- og temperaturstyret. Der etableres iblødsætningsanlæg i alle nye stalde, -dette reducerer vandforbruget ved vask. Overalt i de nye stalde opsættes vandbesparende drikkekopper, i stedet for de traditionelle drikkenipler.

Energi:

Alle stalde er med naturlig ventilation og der etableres natbelysning i alle stalde for at nedsætte strømforbrug til lys.

Det er på baggrund af ovenstående samt redegørelsen for BAT i afsnit 1.3 vurderet, at husdyrbruget har truffet foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved at anvende bedst tilgængelig teknik.

2.14 Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af de bygninger m.m. har været overvejet, men at den valgte placering anses som værende mest hensigtsmæssig i forhold til logistik og det omgivende miljø. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området vurderes den valgte placering at give det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.15 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt.

2.16 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at:

- udvidelse af dyreholdet til 113 kvier/stude, 7000 smågrise og 6400 slagtesvin i alt svarende til 283,52 DE samt opførelse af nye stalde, lader, siloer og gyllebeholder med teltoverdækning kan tillades, idet udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand herunder nitrattfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller

deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af. Endeligt er det vurderet, at ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på det forslåede nationalparkområde Skjern Å.

- der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen /driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende allerede efter 1 – 2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

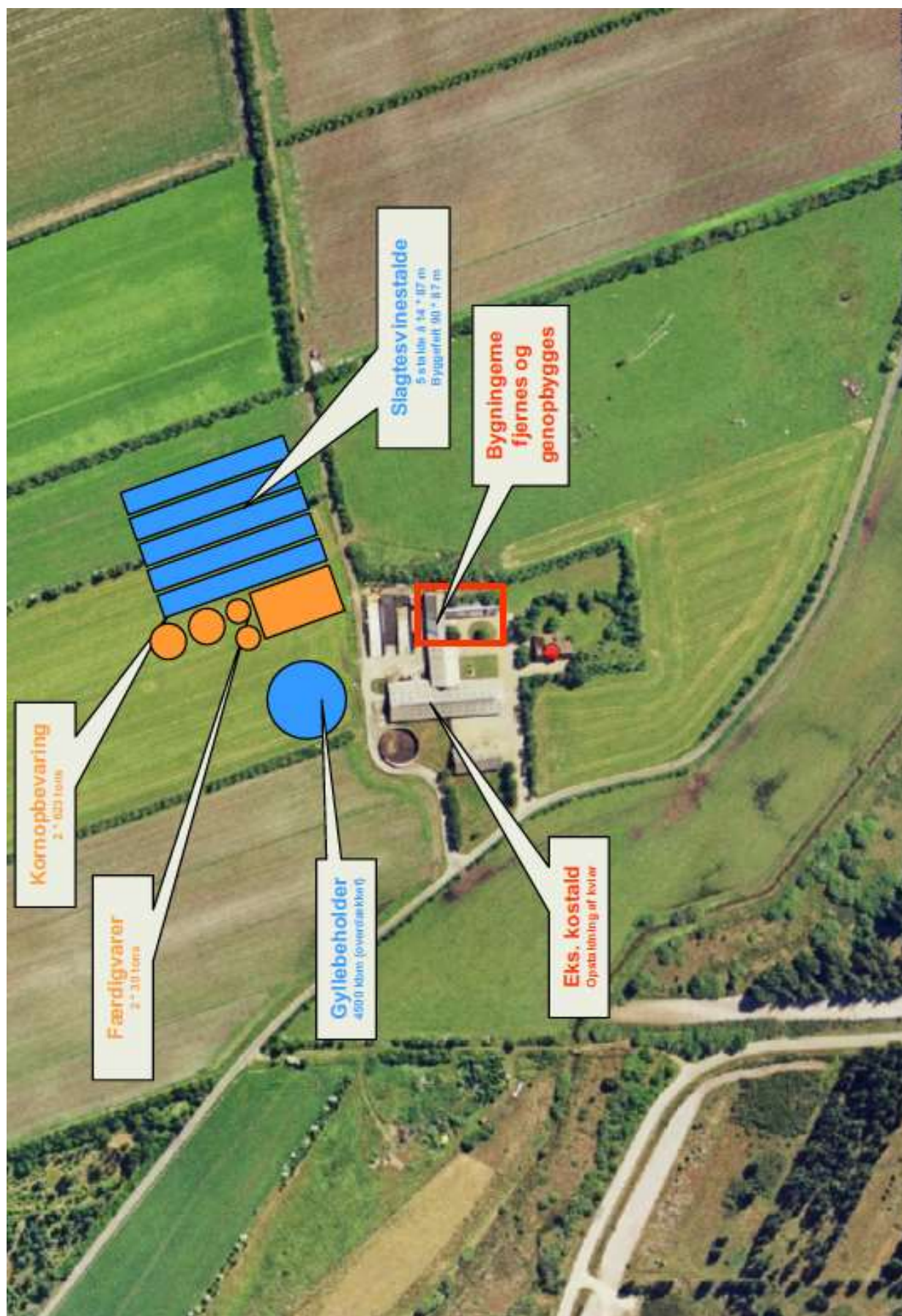
Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4. Situationsplan, samlede anlæg

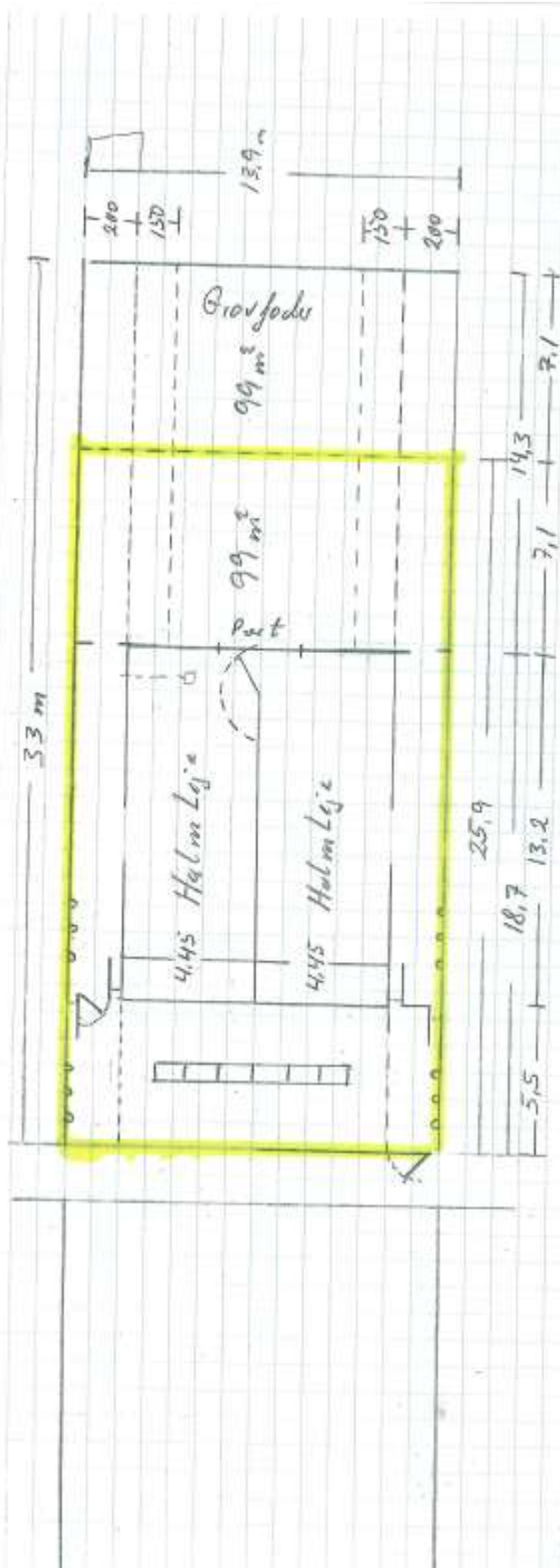

Bilag 5a. Skitse nye stalde

Bilag 5c. Skitse nye stalde

325 grise fra 15 - 50 kg

Areal i alt	$325 \times 1,4 \text{ m} = 455 \text{ m}^2$	$\sim 33 \times 13,9 \text{ m} = 459 \text{ m}^2$
Indendørs areal	$325 \times 0,8 \text{ m} = 260 \text{ m}^2$	$\sim 18,7 \times 13,9 \text{ m} = 260 \text{ m}^2$
Løje areal (halv)	$325 \times 0,37 \text{ m} = 120 \text{ m}^2$	$\sim 13,2 \times 9,9 \text{ m} = 130 \text{ m}^2$
Indendørs fast gulv	$325 \times 0,4 \text{ m} = 130 \text{ m}^2$	$\sim 13,2 \times 9,9 \text{ m} = 130 \text{ m}^2$
Udendørs areal	$325 \times 0,6 \text{ m} = 195 \text{ m}^2$	$\sim 14,3 \times 13,9 \text{ m} = 199 \text{ m}^2$
Udendørs fast gulv	$325 \times 0,3 \text{ m} = 98 \text{ m}^2$	$\sim 14,3 \times 6,9 \text{ m} = 99 \text{ m}^2$

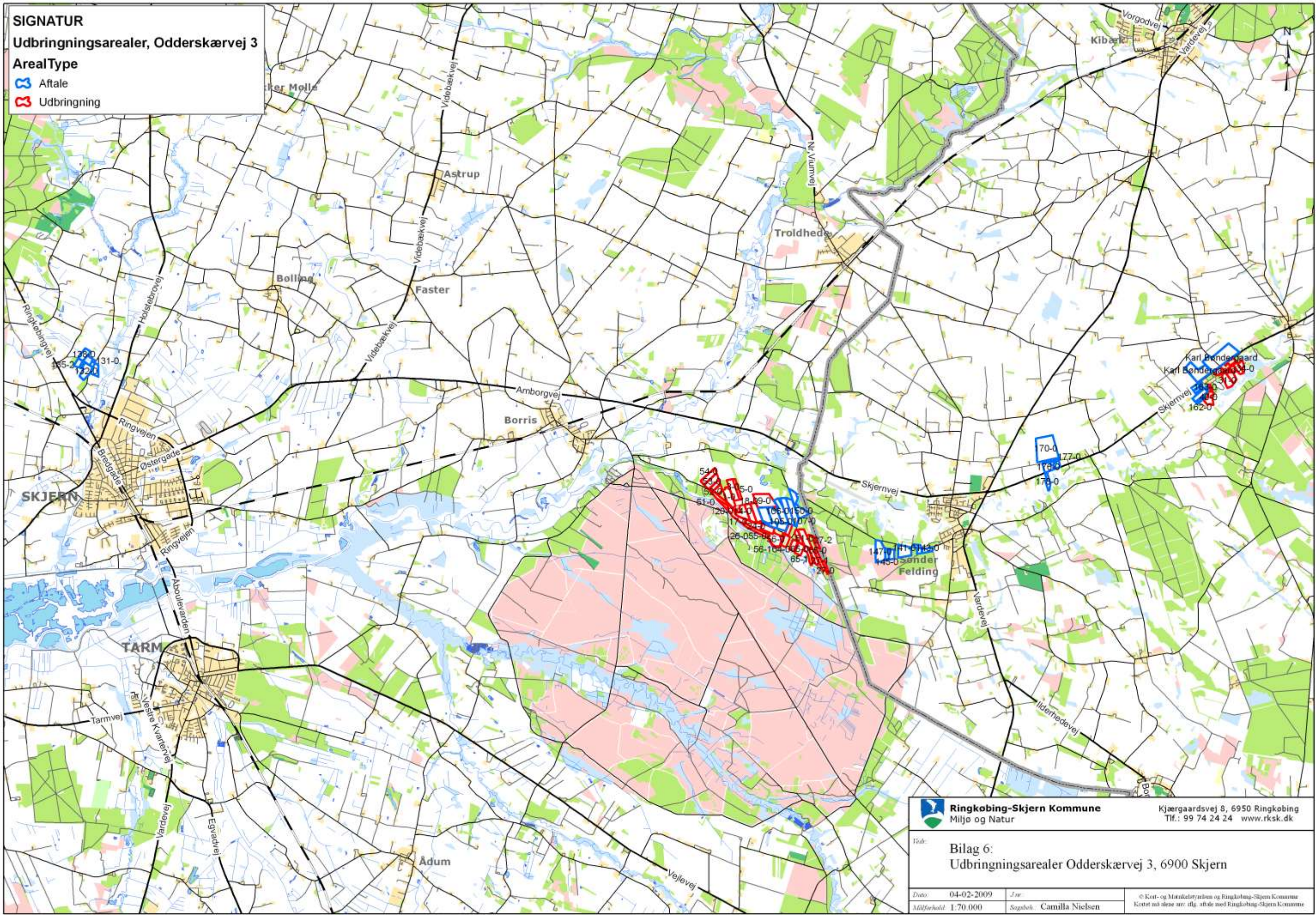
SIGNATUR

Udbringningsarealer, Odderskærvej 3

ArealType

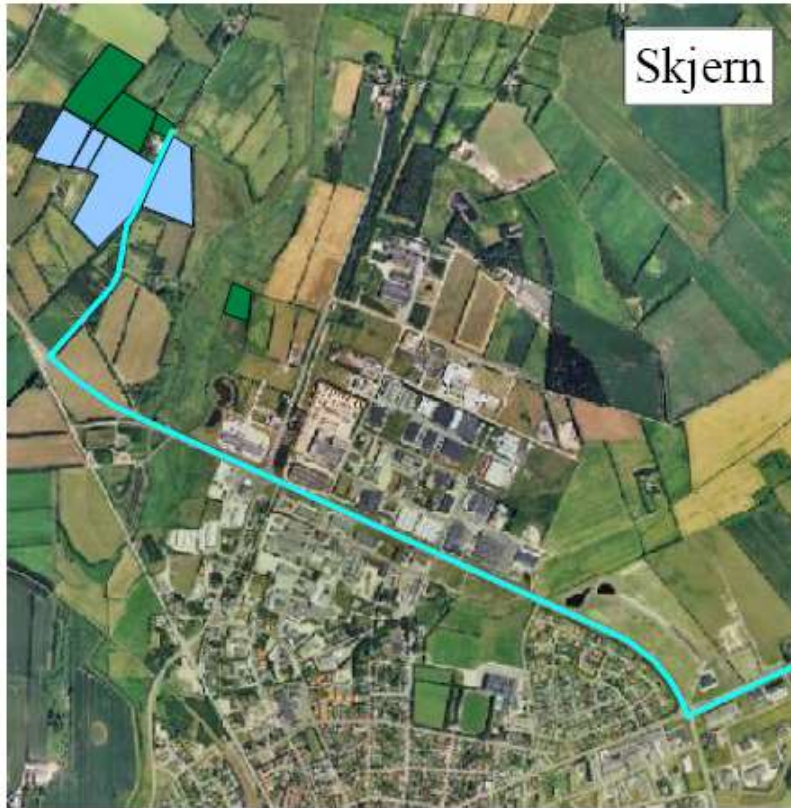
 Aftale

 Udbringning

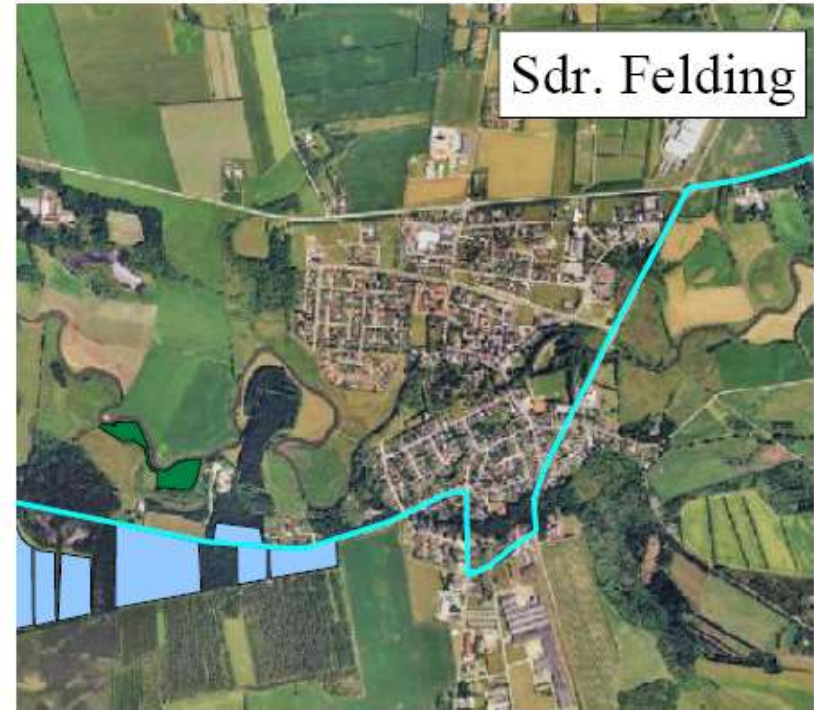

 Ringkøbing-Skjern Kommune Miljø og Natur		Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk	
Titel: Bilag 6: Udbringningsarealer Odderskærvej 3, 6900 Skjern			
Dato:	04-02-2009	For:	
Målestok:	1:70.000	Forfatter:	Camilla Nielsen
		© Kort- og Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune Kortet må ikke anvendes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune	

Transportveje til udspretningsarealer

Målestoksforhold 1:25000

Målestoksforhold 1:100000

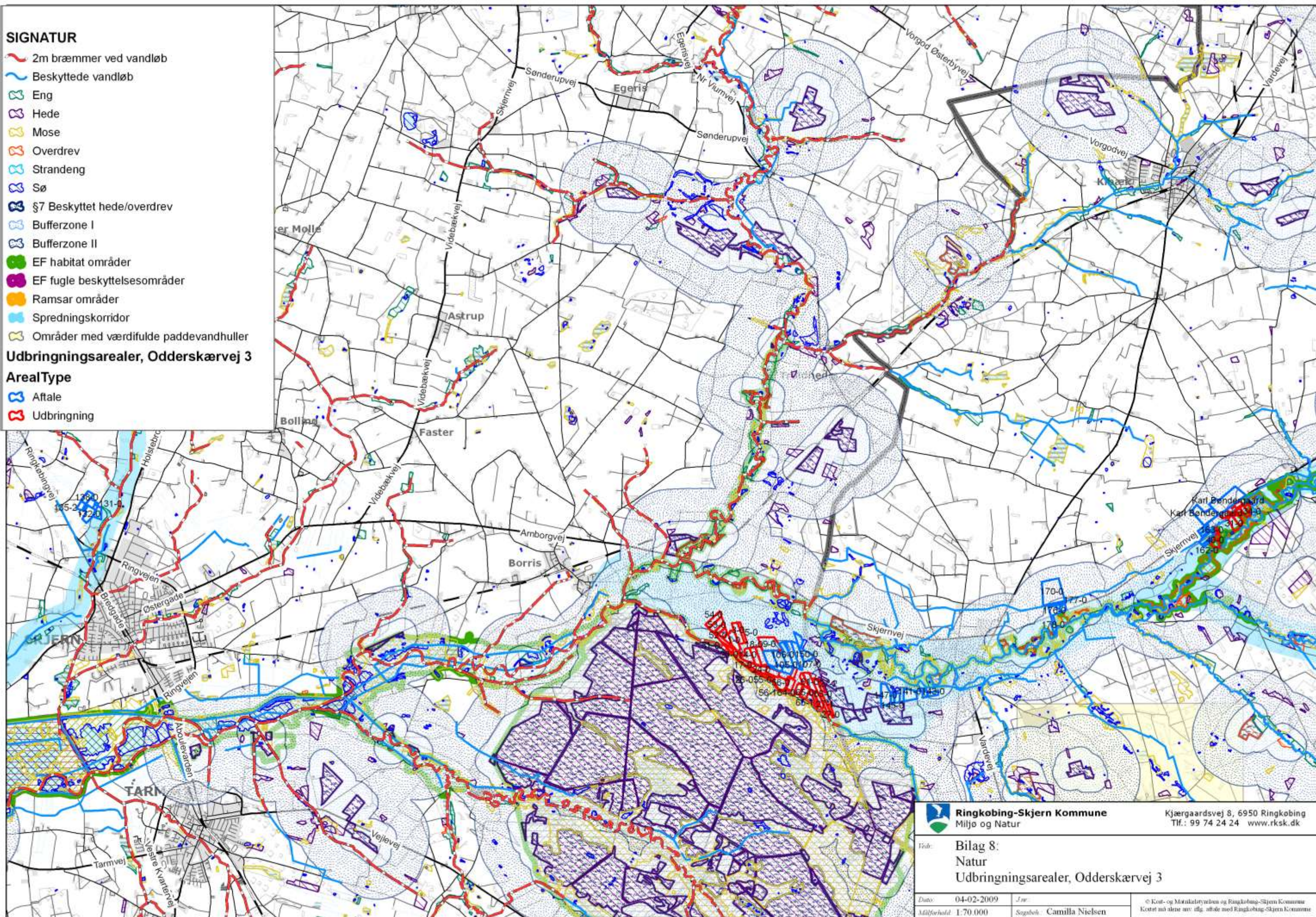
SIGNATUR

- 2m bræmmer ved vandløb
- Beskyttede vandløb
- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø
- §7 Beskyttet hede/overdrev
- Bufferzone I
- Bufferzone II
- EF habitat områder
- EF fugle beskyttelsesområder
- Ramsar områder
- Spredningskorridor
- Områder med værdifulde paddevandhuller

Udbringningsarealer, Odderskærvej 3

ArealType

- Aftale
- Udbringning

Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Til: Bilag 8:
Natur
Udbringningsarealer, Odderskærvej 3

Dato: 04-02-2009

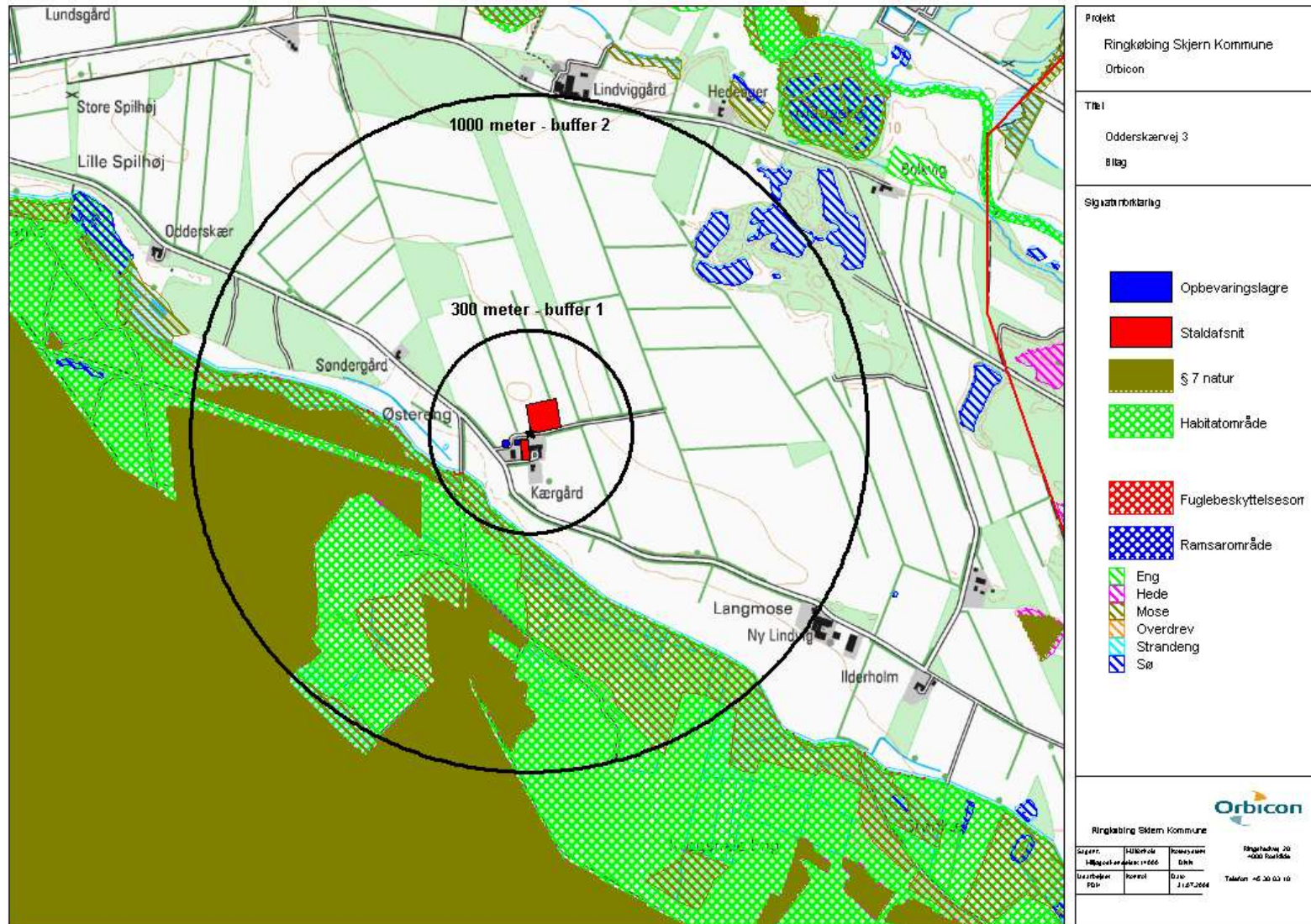
Jnr:

Målestok: 1:70.000

Sagshjælper: Camilla Nielsen

© Kort- og Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anvendes til andre formål end Ringkøbing-Skjern Kommune

Bilag 9. Bufferzoner omkring anlægget

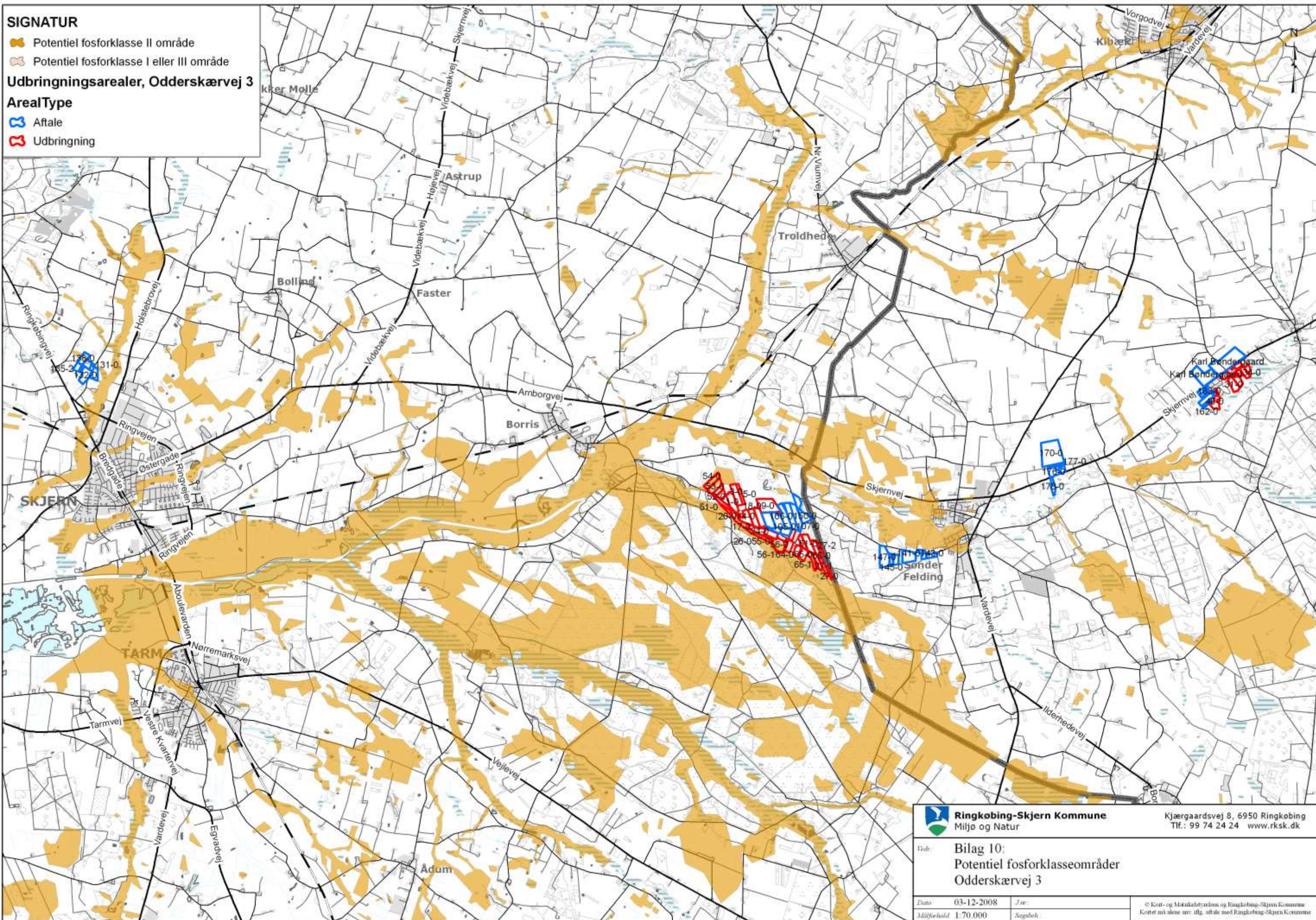
SIGNATUR

- Potentiel fosforklasse II område
- Potentiel fosforklasse I eller III område

Udbringningsarealer, Odderskærvej 3

ArealType

- Aftale
- Udbringning

 Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Tid: Bilag 10:
Potentiel fosforklasseområder
Odderskærvej 3

Dato: 03-12-2008

Jnr:

Målestok: 1:70.000

Sagsskift:

© Kort- og Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anvendes til andre formål end Ringkøbing-Skjern Kommune

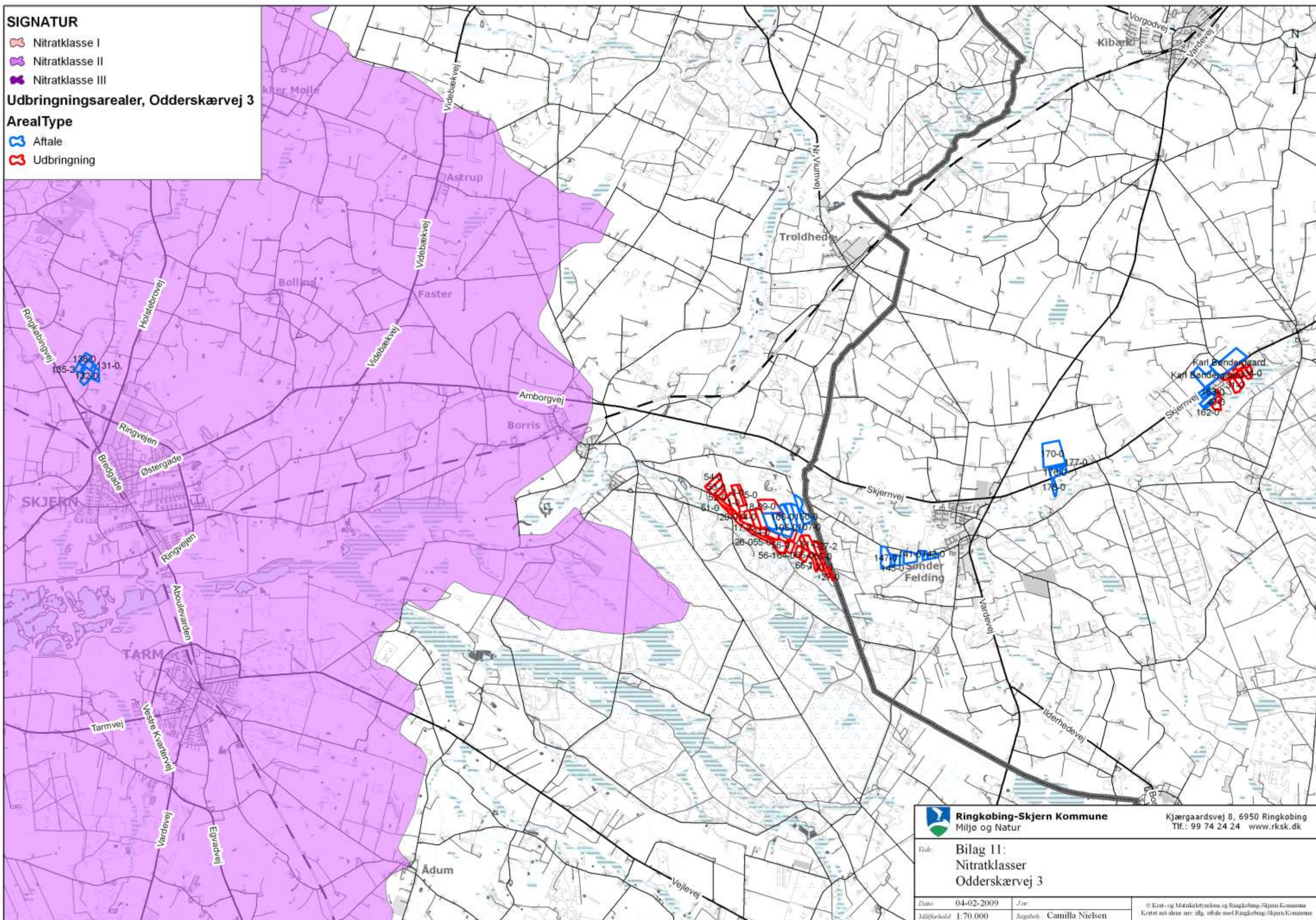
SIGNATUR

- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

Udbringningsarealer, Odderskærvej 3

ArealType

- Aftale
- Udbringning

 Ringkøbing-Skjern Kommune Miljø og Natur		Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk	
Titel:		Bilag 11: Nitratklasser Odderskærvej 3	
Dato:	04-02-2009	For:	
Målestok:	1:70.000	Sagsbehandler:	Camilla Nielsen
© Kort- og Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune Kortet må ikke anvendes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune			

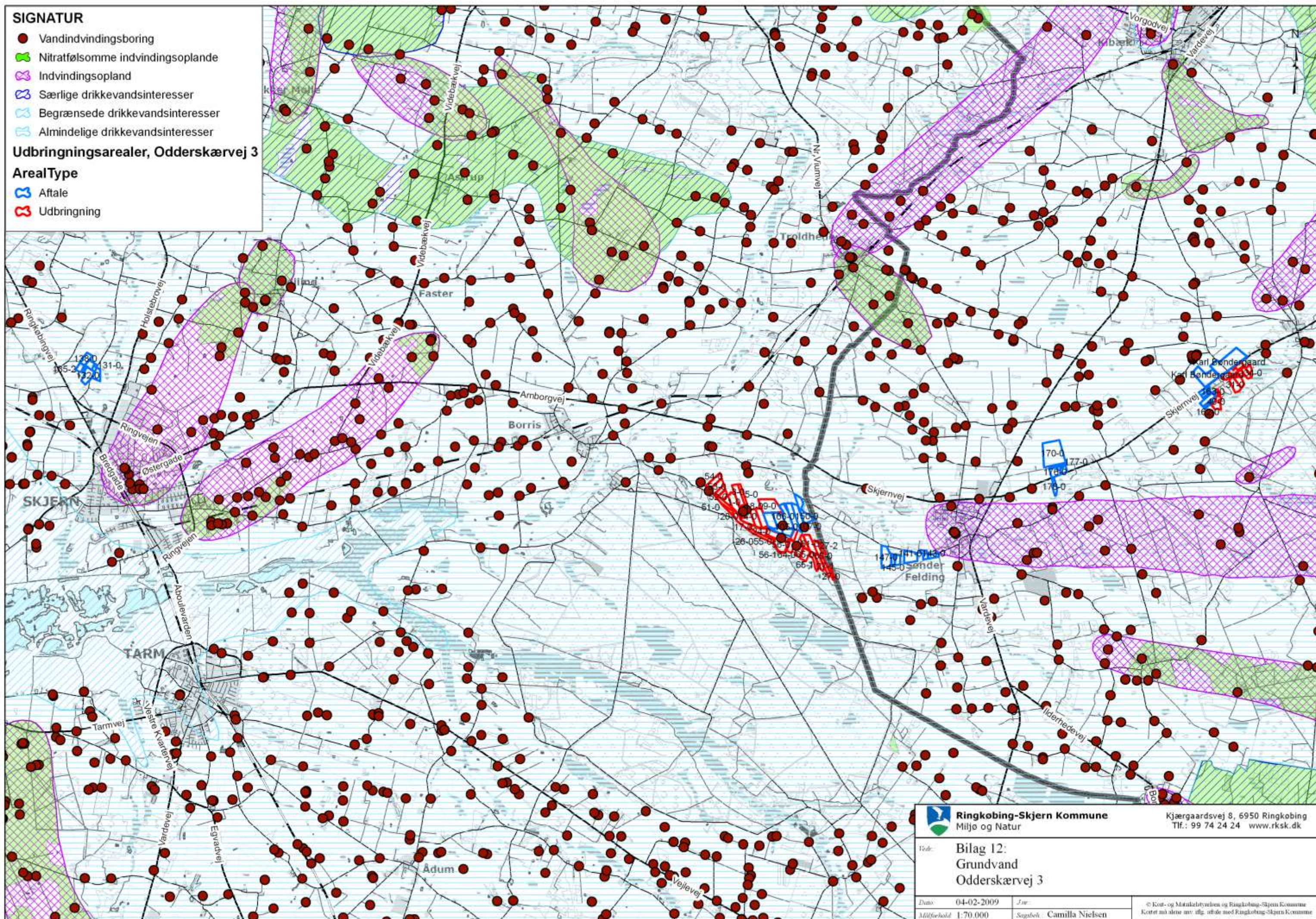
SIGNATUR

- Vandindvindingsboring
- Nitratfølsomme indvindingsoplande
- Indvindingsopland
- Særlige drikkevandsinteresser
- Begrænsede drikkevandsinteresser
- Almindelige drikkevandsinteresser

Udbringningsarealer, Odderskærvej 3

ArealType

- Aftale
- Udbringning

Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Bilag 12:
Grundvand
Odderskærvej 3

Dato: 04-02-2009

Jnr:

Målestok: 1:70.000

Sagsbehandler: Camilla Nielsen

© Kort- og Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anvendes til andre formål end de formål, som Ringkøbing-Skjern Kommune har til hensigt at anvende det til.

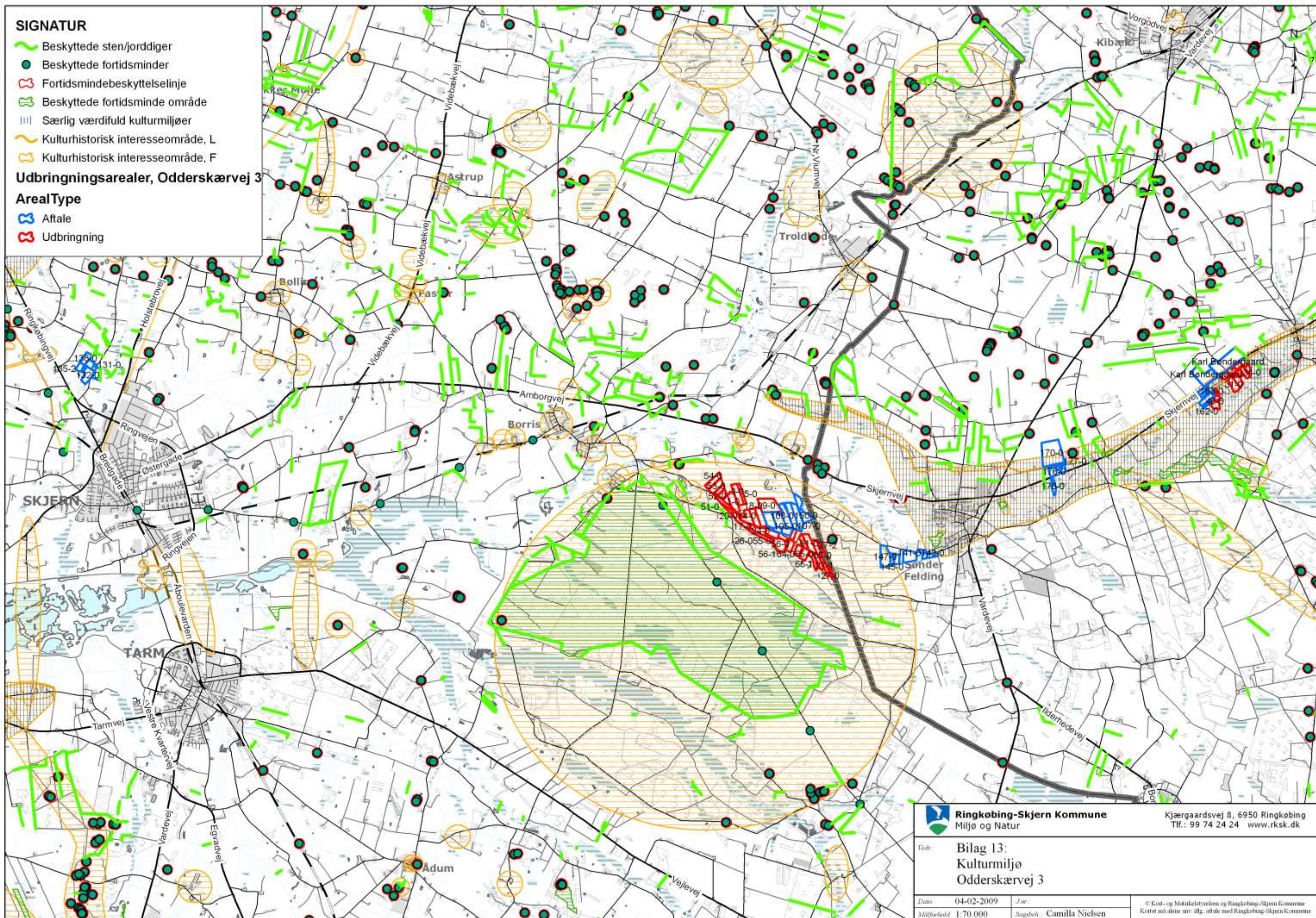
SIGNATUR

- Beskyttede sten/jorddiger
- Beskyttede fortidsminder
- Fortidsmindebeskyttelseslinje
- Beskyttede fortidsminde område
- Særlig værdifuld kulturmiljøer
- Kulturhistorisk interesseområde, L
- Kulturhistorisk interesseområde, F

Udbringningsarealer, Odderskærvej 3

ArealType

- Aftale
- Udbringning

Ringkøbing-Skjern Kommune
Miljø og Natur

Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing
Tlf.: 99 74 24 24 www.rksk.dk

Vedr.: **Bilag 13:**
Kulturmiljø
Odderskærvej 3

Dato: 04-02-2009

Jnr:

Målestok: 1:70.000

Sagsbeh.: Camilla Nielsen

© Kort- og Matrikelstyrelsen og Ringkøbing-Skjern Kommune
Kortet må ikke anv. tilf. udgave med Ringkøbing-Skjern Kommune

Bilag 14: Udtalelse fra Herning

Kommune

Dato: 24. november 2008

Land og Natur
Rådhuset • Torvet • 7400 Herning
Tlf. 96282828 • Fax 96288019 •
teknik@herning.dk,
www.herning.dk

Udtalelse på arealer beliggende i Herning Kommune

Sagsbehandler: Louise Lindegaard Weinreich

Sagsnr.: 2007090216E

(bedes anvendt ved henvendelse)

Udtalelse vedrører udbringningsarealer og aftalearealer for husdyrbruget på Odderskærvej 3, 6900 Skjern, der er beliggende i Herning Kommune.

Det oplyste

1. Det er et økologisk husdyrbrug, som nedlægger mælkeproduktionen på 97 DE for at holde 44 DE kvier og etablere en slagtesvineproduktion på 241 DE
2. Ejede udbringningsarealer er mark nr. 29-0, 30-0, 31-0, 32-0, 33-0, 34-0, 35-0, 40-0
3. Aftalearealerne er mark nr. 141-0, 142-0, 143-0, 144-0, 145-0, 146-0, 147-0, 160-0, 161-0, 162-0, 163-0, 164-0, 170-0, 175-0, 176-0, 177-0, 178-0, 2 x "Karl Bøndergaard"
4. Der er valgt K13 sædskifte på mark nr. 40-0 – resten er der valgt S4 sædskifte på
5. Det reelle dyretryk er 1,38 DE
6. Ansøger har valgt at trække mark nr. 36 ud af ansøgningen pga. vilkår om 10 meters dyrkningsbræmme omkring § 3 registreret sø

Vilkår stillet på arealer beliggende i Herning Kommune

- Der må ikke lægges markstakke på nogle af de ansøgte udbringningsarealer.

Herning Kommunes vurdering

Nitrat, overfladevand:

Alle markerne ligger udenfor nitratklasse 1, 2 eller 3. Det maksimale dyretryk er 1,40 DE, og det reelle er 1,38.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt, til at sikre mod nitratudvaskning fra markerne, når den lovfæstede 2-meter dyrkningsfri bræmme ned til Skjern Å bliver overholdt.

Nitrat, grundvand:

Alle markerne ligger udenfor indvindingsopland, indsatsplanområde og område med særlige drikkevandsinteresser. Dog har Sønder Felding Vandværk et indvindingsopland som støder op til mark nr. 143-0.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre mod nitratudvaskning til grundvandet.

Fosfor, overfladevand:

En del af markerne ligger omkring Skjern Å eller Skjern Å Nørrekanal, der afvander til Skjern Å. Skjern Å er et A-målsat vandløb, det vil sige et særligt naturvidenskabeligt interesseområde, hvor man ønsker at beskytte særlige naturelementer. Skjern Å har krav om 2 meter dyrkningsfrie bræmmer.

Mark nr. 40-0 ligger direkte ned til Skjern Å på en cirka 140 meter lang strækning og overholder ikke 2 meter dyrkningsfri bræmme. Marken har vedvarende græs (K13) som sædskifte, og afgræsses af kvier med direkte adgang til åen.

Markerne hælder ikke over 12 grader. Alle markerne ligger i opland til Ringkøbing Fjord, der er et Natura 2000-område overbelastet med fosfor. Endvidere ligger dele af mark nr. 31-0, mark nr. 40-0 og et hjørne af mark nr. 36-0 i et lavbundsareal, der ikke er omfattet af okkerklasse.

Herning Kommune vurderer, at den direkte adgang til åen på mark. nr. 40-0 ikke vil medføre væsentlig forøgelse af fosforudvaskning fra brinkerne. Kviernes direkte adgang til åen vurderes at bevirke mere variation i naturen omkring Skjern Å, da det kan forbedre betingelserne for lyskrævende, vandløbsnær vegetation.

På de øvrige arealer vurderer Herning Kommune, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte Ringkøbing Fjord mod fosforbelastning fra udbringningsarealerne.

Kulturmiljø:

Skjern Å Nørrekanal er et særligt værdifuldt kulturmiljø, der er udpeget i Regionsplan 2005 for det gamle Ringkøbing Amt og er med i Herning Kommunes forslag til Kommuneplan 2009-2020. Skjern Å Nørrekanal er udpeget, da den sammen med andre kanaler og engvandingsanlæg, danner Danmarks største engvandingsystem. Ifølge Regionsplan 2005 og forslaget til Kommuneplan 2009-2020 udelukker det dog ikke, at landskabet videreudvikles, men at udpegningerne sikre at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

På markerne er der ingen fund, fortidsminder eller beskyttelseszoner for disse. Op ad de to marker benævnt "Karl Bøndergaard" ligger to diger beskyttet efter § 29a i Museumsloven.

Herning Kommune vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte det særlige værdifulde kulturmiljø omkring Skjern Å Nørrekanal.

Natur:

Alle markerne ligger i 1.000 meter bufferzonen for hede og overdrev beskyttet efter §7 i husdyrloven. Derfor skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og græsmarker ske ved nedfældning - jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsen (1695) §24 stk. 3 og §38, stk.5. Ansøger har selv gjort opmærksom på, at der på arealerne indenfor bufferzone nedfældes store dele af ejendommens husdyrgødning både på græsmarker og sort jord. Dog gør ansøger også opmærksom på, at i enkelte afgrøder udbringes husdyrgødningen med slæbeslanger. Disse afgrøder er ikke defineret.

For at undgå yderligere fordampning af ammoniak, stiller Herning Kommune det vilkår, at der ikke lægges markstakke på nogle af de ansøgte udbringningsarealer.

Mark nr. 147-0, 146-0 og 145-0 grænser op til en §3-registreret hede, der er B-målsat.

Mark nr. 178-0 grænser op til et A-målsat naturområde, der er vurderet til at være et ”stræk ved Skjern Å med langbladet soldug, gøgeurter og stor frytle”.

Mark nr. 31-0, 32-0, 34-0, 35-0 grænser op til et B-målsat naturområde ved Skjern Å med maj-gøgeurt, smuk perikon og guldblomme. Endelig grænser mark nr. 40-0 op til en B-målsat eng.

På mark nr. 36-0 ligger en § 3 beskyttet sø. På kortværk tilbage til 1992 kan ses, at marken gennem en årrække har været anvendt til afgræsning af kvæg. Ved besigtigelse af søen den 21. nov. 2008 fremstod den klarvandet, med sandbund og tyndt lag debris. Dybde 20 – 50 cm, med åbent vandspejl og spredt bredvegetation (tagrør, lysesiv), og bundvegetation bestående af vandstjerne sp.

Herning Kommune vurderer, at vandhullet er yderst egnet som levested for vandsalamander, haletudser og andre padder og krybdyr. Der stilles derfor vilkår om 10 meter dyrkningsfri bræmme omkring vandhullet, hvis der skal være S4 sædskifte på marken. Ansøger har valgt at trække marken ud af ansøgningen.

Mark nr. 40-0 en del af et større habitatområde omkring Skjern Å. Mark nr. 40-0 er en del af habitatområde nr. 61 Skjern Å, der er udpeget blandt andet på grund af Grøn Kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*) og ”artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund”. Ifølge Naturbeskyttelseslovens § 19b må der ikke ske ændring af græsningsintensiteten i Natura 2000 områder, før kommunen har vurderet virkningen af ændringen. Mark nr. 40-0 vil fortsat køre med vedvarende græs (K13), og der er derfor ikke tale om ændring af græsningsintensiteten.

Herning Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne ikke vil påvirke de øvrige beskyttede naturtyper væsentligt.

Med venlig hilsen

Louise Lindegaard Weinreich
Miljømedarbejder
Herning Kommune

Bilag 15: Udtalelse fra besigtigelse af fejlregistreret naturareal

**Miljøgodkendelse af ejendommen
Odderskærvej 3 v/Kaj Bøndergård.**

**Udtalelse fra Ringkøbing-Skjern Kommunes
Biolog, -kopi af mail.**

Mailkopi fremsendt mandag d. 20. August 2007.

Jeg har modtaget følgende vurdering fra vores "natur" folk:

Den 17. august blev der foretaget besigtigelse af et lille område, som er registreret som kvælstoffølsom natur og som er indenfor 300 meter zonen i forbindelse med udvidelse af landbrugsproduktion på Odderskærvej 3, Skjern.

Området er karakteriseret ved fugtig engvegetation. Vegetationen udgøres hovedsagelig af bølget bunke, eng-rørhvene, lysesiv, smalbladet mangeløv, mosebunke, alm. pimpernel, fløjlsgræs, spagnum og jomfruhår.

Området er ikke særlig kvælstoffølsom og dermed skal 300 meters zonen til området ikke efterleves i dette tilfælde.

Vurderingen er foretaget af Tanja Kaiser på 9974 1586.
Du kan evt. vedlægge denne mail til sagen/ansøgningen.

Med venlig hilsen

Kurt Larsen
Miljø og Natur, Ringkøbing - Skjern Kommune
99 74 10 58
kurt.larsen@rksk.dk

Med venlig hilsen

Heidi B. Wentzlau
Svinerådgivning Vest

Bilag 16: Naturareal med fejlregistrering

